NÁRODNÝ SKÚŠOBNÝ PORIADOK ZÁCHRANÁRSKYCH TÍMOV SR

(NSPZT SR)

Október 2002
Novelizované 15.10.2011
Novelizované 10.10.2014
Novelizované 01.09.2016
Novelizované 31.12.2019
Novelizované 01.09.2020
Novelizované 21.11.2021

Obsah

1 Úvod 3

2 Všeobecné ustanovenia 4

2.1 Skúšky, ich organizovanie a spôsob uskutočnenia 4

2.2 Práva a povinnosti 9

3 Rozsah skúšok 13

3.1 Skúška záchranárskeho minima v ruine 13

3.2 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine 1. stupeň 17

3.3 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine 2. stupeň 18

3.4 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine 3. stupeň 19

3.5 Skúška záchranárskeho minima na stope 23

3.6 Skúška práce záchranárskeho psa na stope 1. stupeň 25

3.7 Skúška práce záchranárskeho psa na stope 2. stupeň 26

3.8 Skúška práce záchranárskeho psa na stope 3. stupeň 27

3.9 Skúška záchranárskeho minima na ploche 29

3.10 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche 1. stupeň 32

3.11 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche 2. stupeň 33

3.12 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche 3. stupeň 34

3.13 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode 1. stupeň 37

3.14 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode 2. stupeň 38

3.15 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode 3. stupeň 39

3.16 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne 1. stupeň 43

3.17 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne 2. stupeň 44

3.18 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne 3. stupeň 45

3.19 Skúška národnej záchranárskej skupiny 48

4 Kritéria posudzovania skúšok NSPZT SR 51

4.1 Cviky poslušnosti 52

4.2 Stopa 53

4.3 Špeciálna práca 56

4.4 Prepočet bodov na známky 65

5 Záverečné ustanovenia 65

6 Obrazová časť 66

1 Úvod

Vážení priatelia,

je nutné naplniť základnú a najdôležitejšiu úlohu Združenia kynológov záchranárov SR, a tou je bezpochyby príprava záchranárskych tímov na záchranu ľudských životov. K naplneniu tejto úlohy by mal napomôcť aj Národný skúšobný poriadok záchranárskych tímov SR.

Účelom Národného skúšobného poriadku záchranárskych tímov SR (NSPZT SR) je metodicky napomôcť pri príprave záchranárskych tímov na nasadenie do reálnych krízových situácií, a samozrejme vymedziť legislatívny rámec pre preverenie úrovne pripravenosti záchranárskych tímov.

NSPZT SR vychádza zo štatistík výskytu hromadných nešťastí v tomto regióne. Najčastejšie hromadné nešťastia sú s maximálnym počtom postihnutých ľudí 120 – 250 a súvisia s týmito príčinami: zemetrasenie, povodeň, priemyselné nešťastia (výbuch plynu, požiare, únik toxických látok,...), lavína. Avšak, nemenej dôležitými nešťastiami sú aj individuálne, ako sú nezvestné osoby (na suchu, v lavíne, vo vode).

V rámci NSPZT SR je potrebné riešiť nutnosť nasadenia záchranárskych tímov aj v iných regiónoch, kde sú reálne aj hromadné nešťastia v dôsledku iných príčin (tornádo, zrážky hromadných dopravných prostriedkov, zemetrasenie, zosuvy pôdy, teroristické útoky, atď.) a s omnoho väčším počtom postihnutých ľudí.

Najfrekventovanejšími hromadnými nešťastiami sú hromadné nešťastia v dôsledku príčin, ktoré majú za následok zrútenie budov.

NSPZT SR je konštruovaný tak, aby odrážal čo najreálnejšie požiadavky, ktoré môže priniesť nasadenie záchranárskych tímov na záchranu najdôležitejšej hodnoty, akou je len ľudský život.

Na záver mi dovoľte v mene celého autorského kolektívu popriať Vám veľa úspechov v príprave a pri nasadení v krízových situáciách, prípadne pri porovnávaní úrovne výcviku v rámci záchranárskych podujatí.

Ján Pöthe
Vedúci Riadiaceho výboru ZKZ SR

2 Všeobecné ustanovenia

2.1 Skúšky, ich organizovanie a spôsob uskutočňovania

2.1.1 Definícia pojmov

1. Skúšky záchranárskych tímov sú samostatné podujatia, ktoré slúžia na preverenie schopnosti záchranárskych tímov pre praktické použitie v záchranárskych akciách, sú dokladom úrovne a úspešnosti psa a psovoda (ďalej len záchranársky tím - ZT) v danom druhu výcviku a sú kvalifikačným predpokladom pre zaradenie ZT do štruktúr záchranárskej sekcie SKJ v rámci ZKZ SR.
2. Druh skúšky je pojem charakterizujúci skúšku, uskutočňovanú podľa Národného skúšobného poriadku záchranárskych tímov SR (ďalej NSPZT SR) v jednotlivých častiach špeciálnych záchranárskych prác (napr. SPZP-R, SPZP-S atď.).
3. Skúška SZM je povinná pre pokračovanie na vyšší stupeň skúšky. (napr. SZM-S je povinná pre skúšky SPZP-S1 až 3 atď.).
4. Stupeň skúšky je označovaný číslom od 1 po 3, pričom nižšie číslo označuje nižšiu úroveň pripravenosti.
5. Časťou skúšky rozumieme celok, ktorý sa skladá z jednotlivých cvikov, zvyčajne rovnakého zamerania (napr. poslušnosť, špeciálna práca ...).
6. Cvikom označujeme činnosť psovoda, alebo psa, ktorú vykonáva na povel psovoda.
7. Poslušnosť je časť skúšky, ktorá zahŕňa jednotlivé cviky, ktoré súvisia s ovládaním psa a preverujú psa zo základných pohybových, orientačných, ale aj povahových schopností. U niektorých druhov skúšok sú v poslušnosti zahrnuté cviky prekonávania prekážok, ktoré poukazujú na schopnosti záchranárskeho psa riešiť možné situácie, keď musí prekonávať prekážky počas praktického vyhľadávania.
8. Špeciálna práca je časť skúšky, ktorá obsahuje cviky so špeciálnym zameraním na jednotlivé druhy záchranárskych prác (napr. vyhľadanie v ruinách, na ploche, v lavíne, vo vode atď.).
9. Záchranársky tím je dvojica psovod a pes, ktorá vykonáva cviky jednotlivých častí daného druhu skúšky.
10. Psovod je osoba, ktorá pri skúškach vedie resp. predvádza psa v zmysle danej skúšky.
11. Usporiadateľ skúšok je organizácia, ktorá skúšky organizuje a zabezpečuje.
12. Vedúci skúšok je osoba, ktorá zastupuje usporiadateľa pri príprave a počas skúšky.
13. Pomocník je osoba, ktorá pomáha pri vykonávaní cvikov jednotlivých častí skúšky (napr. kladenie stopy, nezvestná osoba, nosič psa, atď.).
14. Rozhodca je osoba, ktorá hodnotí záchranársky tím podľa kritérií pre daný druh skúšky NSPZT SR.
15. Hlavný rozhodca je osoba poverená delegujúcim orgánom zastupovať zbor rozhodcov na podujatí, kde je delegovaný viac ako jeden rozhodca.
16. Delegujúci orgán je Riadiaci výbor ZKZ SR (RV ZKZ SR), ktorý deleguje záchranárskych rozhodcov ZKZ SR na podujatia schválených RV ZKZ SR. RV ZKZ SR vydáva celoročný kalendár podujatí a vedie agendu spojenú s týmito podujatiami.
17. Výcviková značka je skratka daného druhu skúšky (napr. SPZP-R 1).
18. Výcviková známka vyjadruje dosiahnutý stupeň pripravenosti psa (napr. veľmi dobre).
19. Potvrdenie o vykonanej skúške je tlačivo, do ktorého rozhodca a vedúci skúšok zaznamenávajú údaje o podujatí, psovi, psovodovi, čiastkových výsledkoch jednotlivých cvikov, celkovom výsledku skúšky a o dosiahnutej výcvikovej známke.
20. Kalendár záchranárskych podujatí slúži záujemcom o podujatia, ako informácia o dátume, mieste konania podujatia, kontaktu na usporiadateľa, a prípadne aj o rozhodcovi, ktorý bude podujatie posudzovať.
21. Záchranárskym podujatím sa pre potreby NSPZT SR rozumie skúška ZT, preteky ZT a výcvikové sústredenia ZT (ďalej len skúška).
22. Poznámka MP znamená malé plemená do výšky 40 cm psa v kohútiku. Pri tejto značke sa upravuje cvik skok ďaleký, ktorý sa skracuje o 50% dĺžky podľa daného stupňa skúšky, pričom výška skoku sa nemení!
23. VÝBAVA: Okrem práce v ruinách môže byť použitá rozlišovacia dečka na psa, obojok alebo retiazka, ktoré nie sú nastavené na sťahovanie, postroj, svetlo na psa pri nočných prácach a obojok s nálezkou pri označovaní nálezkou. Povolená je aj rolnička. Antiparazitný obojok ani elektrický obojok nie je povolený pri žiadnej časti skúšok. Elektronické lokalizačné pomôcky nie sú povolené.
24. POVELY: Voľba zvukových a posunkových povelov je ponechaná na psovoda, povely ale musia byť krátke. Oslovenie psa menom je pred vydaním povelu povolené.

25. Pokiaľ pes odmieta vykonať cvik alebo prekonať prekážku je to hodnotené 0 bodmi. Opakovanie tejto prekážky alebo tohto cviku nie je v princípe dovolené. Pokiaľ pes potrebuje na vykonanie cviku tretí zvukový alebo posunkový povel, cvik sa hodnotí v známke chybne. Pokiaľ pes cvik nevykoná ani po treťom zvukovom alebo posunkovom povele, cvik sa ukončí a je hodnotený 0 bodmi.
26. Rovnaká chyba opakujúca sa v priebehu celej práce (napríklad šikmá pozícia pri základnom postoji) nesmie byť silne zohľadňovaná pri každom cviku. Takáto chyba, ale môže byť zohľadnená v hodnotení celkového dojmu.
27. Fyzický kontakt psovoda so psom, (pomoc) psovoda psovi, pri ktoromkoľvek cviku poslušnosti, na prekážkach a špeciálnych cvikoch je zakázaný. Pri prvom kontakte rozhodca psovoda upozorní, pri druhom kontakte je cvik hodnotený 0 bodmi.

2.1.2 Druhy a stupne záchranárskych skúšok

Zloženie NSPZT SR:

- Skúška záchranárskeho minima v ruine – SZM-R
- Skúška záchranárskeho minima na stope – SZM-S
- Skúška záchranárskeho minima na ploche – SZM-P
- Skúška práce záchranárskeho psa v ruine – SPZP-R (1. až 3. stupeň)
- Skúška práce záchranárskeho psa na stope – SPZP-S (1. až 3.stupeň)
- Skúška práce záchranárskeho psa na ploche – SPZP-P (1. až 3. stupeň)
- Skúška práce záchranárskeho psa vo vode – SPZP-V (1. až 3. stupeň)
- Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne – SPZP-L (1. až 3. stupeň)
- Skúška národnej záchranárskej skupiny – SNZS

Prehľad výcvikových značiek skúšok NSPZT SR:

- SZM-R, SZM-S, SZM-P
- SPZP-R 1, SPZP-R 2, SPZP-R 3
- SPZP-S 1, SPZP-S 2, SPZP-S 3
- SPZP-P 1, SPZP-P 2, SPZP-P 3
- SPZP-V 1, SPZP-V 2, SPZP-V 3
- SPZP-L 1, SPZP-L 2, SPZP-L 3
- SNZS

Skúšky NSPZT SR delíme na základné a vrcholové.

- základné:
    - SZM-R,SZM-S, SZM-P
    - SPZP-R 1, SPZP-S 1, SPZP-P 1, SPZP-V 1, SPZP-L 1,
    - SPZP-R 2, SPZP-S 2, , SPZP-P 2, SPZP-V 2, SPZP-L 2
- vrcholové:
    - SPZP-S 3, SPZP-P 3, SPZP-R 3, SPZP-V 3, SPZP-L 3
    - SNZS

2.1.3 Podmienky účasti ZT na skúškach

1. Na skúškach môže psa viesť len psovod, ktorý pozná ustanovenia tohto NSPZT SR a ktorý je schopný psa zvládnuť v každej situácií.
2. Psovod je zodpovedný za škody spôsobené psom na majetku alebo na zdraví ďalších osôb a proti týmto rizikám musí byť poistený.
3. Skúšok sa môže zúčastniť len pes, ktorý svojimi fyzickými a povahovými vlastnosťami je schopný splniť cviky a práce NSPZT SR.
4. Choré psy, suky v druhej polovici kotnosti, dojčiace suky do mesiaca po pôrode sa ku skúškam nepripustia.
5. Háravé suky sa môžu skúšok zúčastniť za predpokladu, že ich preskúšanie bude vykonané oddelene od psov, prípadne na záver skúšok.
6. Na háranie suky, prípadne na dobu pred a po háraní musí psovod upozorniť vedúceho skúšok pred začatím skúšok.
7. Psovod musí zabezpečiť, aby háravá suka neprišla do priestorov, kde sa vykonávajú jednotlivé časti skúšok.
8. Skúšok sa môžu zúčastniť len psy a suky, ktoré sú zdravé a riadne očkované v zmysle veterinárnych predpisov.

9. Pred začatím skúšky je psovod povinný predložiť doklad o očkovaní, resp. o zdravotnom stave psa vedúcemu skúšok.
10. Najnižší vek psa je určený kritériami pre jednotlivé druhy skúšok.
11. Každý ZT môže nastúpiť v ten istý deň len na jednu skúšku a u jedného usporiadateľa.
12. Na skúšku vyššieho stupňa môže nastúpiť len za predpokladu splnenia skúšky nižšieho stupňa daného druhu skúšky.
13. Splnená skúška sa zapisuje do pracovnej knižky ZT.
14. Psovod môže odmietnuť zapísanie skúšky pokiaľ nie je spokojný s dosiahnutou známkou a môže v najbližšom termíne skúšku opakovať.
15. Ak ZT nesplní skúšku môže ju opakovať v najbližšom termíne, nie však v ten istý deň.
16. Konanie skúšok sa zverejňuje v kalendári záchranárskych podujatí s označením:
    - miesta a dátumu konania skúšok
    - mena, emailu a telefónu kontaktnej osoby
    - mena rozhodcu, ktorý je na skúšky delegovaný
17. Prihláška na skúšku sa podáva kontaktnej osobe, určenej usporiadateľom najneskôr 14 dní pred začiatkom konania skúšok.
18. Prihláška musí obsahovať:
    - druh a stupeň skúšky, na ktorú sa ZT prihlasuje
    - meno, chovateľskú stanicu, plemeno, dátum narodenia, pohlavie a číslo mikročipu psa
    - meno psovoda a názov členskej organizácie psovoda
19. Výšku štartovného určuje usporiadateľ.
20. Štartovné musí byť uhradené spoločne s prihláškou. Výnimku z tohto ustanovenia môže urobiť len usporiadateľ, ktorý po dohode so psovodmi určí termín úhrady štartovného.

2.1.4 Organizovanie skúšok a prípustné množstvo psov na skúškach

1. Skúšky SZM, SPZP-R, SPZP-S, SPZP-P a SNZS môžu byť organizované celoročne.
2. Skúšky SPZP-L musia byť organizované za vhodných snehových podmienok, ktoré zabezpečia splnenie podmienok skúšky.
3. Skúšky SPZP-V sa môžu organizovať v ktoromkoľvek termíne od 1.apríla do 30. septembra.
4. Skúšky sa môžu organizovať v ktoromkoľvek dni v týždni, ale spravidla sa organizujú v dňoch pracovného pokoja.
5. Všetky časti skúšok NSPZT SR, okrem SNZS, sa vykonávajú počas jedného dňa. Výnimkou môžu byť preteky konané podľa NSPZT SR.
6. Na skúšky v jeden deň musia nastúpiť minimálne 3 ZT.
7. Jeden rozhodca môže posúdiť v jeden deň maximálne 5 ZT. V prípade väčšieho počtu záujemcov, môžu posudzovať skúšky dvaja rozhodcovia. Dvaja rozhodcovia môžu posúdiť 1 ZT spoločne (napr. poslušnosť – rozhodca 1, špeciálne prace – rozhodca 2, špeciálna práca 1 - rozhodca 1, špeciálna práca 2 - rozhodca 2).
8. Na skúšky prvého stupňa (plocha, ruina, stopa) musí mať ZT úspešne vykonanú SZM podľa zamerania. Kto nesplnil skúšku 1 stupňa do konca roka 2014, musí od roku 2015 najprv vykonať skúšku SZM – plocha/ruina/stopa.

Počet častí jednotlivých druhov skúšok:

- SZM-R, SZM-S, SZM-P 4 časti
- SPZP-R 1, SPZP-R 2, SPZP-R 3 3 časti
- SPZP-S 1, SPZP-S 2, SPZP-S 3 3 časti
- SPZP-P 1, SPZP-P 2, SPZP-P 3 3 časti
- SPZP-V 1, SPZP-V 2, SPZP-V 3 2 časti
- SPZP-L 1, SPZP-L 2, SPZP-L 3 2 časti
- SNZS 5 časti

2.1.5 Delegovanie rozhodcov, vedúcich skúšok a pomocníkov

1. Na každú skúšku sa deleguje minimálne jeden rozhodca, ktorý posudzuje a vyhodnocuje prácu ZT v zmysle rozsahu a stupňa skúšky.
2. Rozhodcov deleguje RV ZKZ SR.
3. Ak delegovaný rozhodca nemôže skúšky z akýchkoľvek dôvodov posudzovať, oznámi to RV ZKZ SR spravidla najneskôr 14 dní pred termínom konania skúšok.
4. Vedúceho skúšok a pomocníkov určuje usporiadateľ, ktorý v plnej miere zodpovedá za ich činnosť.
5. Organizácia, ktorá nie je členom ZKZ SR a má záujem organizovať skúšky podľa NSPZT SR, je povinná písomne (email) požiadať RV ZKZ SR o delegovanie rozhodcu. Organizácia, ktorá nie je

členom ZKZ SR, je povinná rozhodcovi preplatiť cestovné náklady, stravu, ubytovanie (v prípade viacdňových skúšok) a za každý deň posudzovania honorár vo výške 20,- € na deň a tiež 20,- € za celé podujatie organizácii ZKZ SR.

2.1.6 Miesto na usporiadanie skúšok

1. Skúšky ZT prebiehajú vo vhodných priestoroch pre daný druh skúšky.
2. Časť poslušnosť je zvyčajne vykonávaná na cvičisku, na priestore, ktorý je dostatočne veľký a materiálno - technicky vybavený pre vykonanie cvikov poslušnosti. Je možné časť poslušnosť vykonať aj mimo cvičiska v prípade, ak terénne podmienky plochy a prekážky svojimi rozmermi vyhovujú danému druhu skúšky.
3. Cvičisko nie je možné použiť pre vykonanie špeciálnych prác skúšky.

2.1.7 Výstroj psovoda a psa

1. Pre všetky druhy skúšok, okrem skúšky SNZS, je predpísaný výstroj psovoda:
   - pracovný odev (dlhé rukávy a dlhé nohavice)
   - pevná vyššia obuv (chrániaca pred výronom)
   - ochranná prilba (pri práci v ruinách)
   - pracovné rukavice (pri práci v ruinách)
   - baterka (pri práci v ruinách)
   - lekárnička prvej pomoci (viď povinná výbava SNZS)
   - pitná voda
   - sonda, lavínová lopatka, lyže a výrazné značky na označenie nálezu (pri práci v lavíne)
   - záchranná vesta (pri práci vo vode)

2. Pre všetky druhy skúšok, okrem skúšky SNZS, je predpísaná výstroj psa:
   - obojok hladký, prípadne retiazka bez nastavenia na sťahovanie
   - vôdzka
   - stopovacia vôdzka 10 m (pri práci na stope)
   - špeciálny záchranársky postroj (pri práci vo vode)

3. Pre skúšku SNZS je predpísaná výstroj psovoda:
   - pracovný odev (dlhé rukávy a dlhé nohavice)
   - pevná obuv
   - ruksak
   - prilba
   - pracovné rukavice 1 pár
   - respirátor
   - svietidlo 2ks
   - osobné doklady
   - poznámkový blok a ceruzka
   - nôž
   - lekárnička prvej pomoci (sterilné ovínadlo úzke a široké, leukoplast, rýchlo obväz, elastický obväz, trojrohá šatka, tlakové ovínadlo, spínacie špendlíky 4 ks, gumené rukavice, termofólia, sterilné gázy, dezinfekčný prostriedok)
   - pitná voda 2 litre

4. Pre skúšku SNZS je predpísaná výstroj psa:
   - obojok hladký, prípadne retiazka bez nastavenia na sťahovanie
   - vôdzka
   - svetelné označenie psa (pri práci v ruinách)
   - denná dávka krmiva pre psa

5. Pre skúšku SNZS je doporučená výstroj psovoda a psa:

   Výbava pre psovoda:
   - spací vak
   - náhradný pracovný odev
   - náhradná obuv
   - hygienické potreby

- otvárač na konzervy (môže byť súčasťou noža)
- jedálenská miska a lyžica
- denná dávka jedla (odporúčajú sa vysoko energetické a dehydrované potraviny)
- škatuľka "poslednej záchrany" (plechovka a v nej: zápalky, sviečka, súprava na šitie, tabletky na čistenie vody, malý kompas, zrkadielka, zatváracie špendlíky, drôtovú pílu, plastové vrecko, manganistan draselný, drôt - mosadzný)
- plášť do dažďa
- buzola s pravítkom
- karimatka
- dezinfekčný prostriedok

Výbava pre psa:

- miska pre psa
- postroj
- osvetlenie psa
- záchranárska dečka
- podložka pod psa
- náhradná vôdzka
- náhradný obojok

2.1.8 Poradie a posudzovanie cvikov

1. Poradie vykonávania častí skúšky je ľubovoľné a určuje ho vedúci skúšok po konzultácií s rozhodcom. Výnimkou je skúška SNZS, kde je poradie častí skúšky presne stanovené.
2. Poradie vykonávania cvikov časti poslušnosť je striktne dané NSPZT SR.
3. Poradie nástupu ZT na prvú časť skúšky sa určí dohodou, ktorú zabezpečí vedúci skúšok, alebo žrebovaním. Toto poradie je potom záväzné pri vykonávaní ďalších častí skúšky.
4. Posudzovanie jednotlivých cvikov skúšok je dané kritériami posudzovania, ktoré sú súčasťou NSPZT SR.
5. Počas skúšky je neprípustné psa trestať. Pokiaľ rozhodca zistí takéto konanie psovoda, je povinný odvolať ZT zo skúšky. V tomto prípade psovod nemá nárok na vrátenie štartovného poplatku.
6. Pokiaľ rozhodca zistí počas skúšky, že je pes agresívny alebo bojazlivý, musí ho zo skúšky odvolať. V tomto prípade psovod nemá nárok na vrátenie štartovného poplatku.
7. Na skúškach možno predviesť a posúdiť len psov uvedených v súpiske.
8. Pre nepriaznivé poveternostné a klimatické podmienky (veľký dážď, víchrica alebo príliš vysoké alebo nízke teploty) sa skúšky môžu prerušiť alebo presunúť na iný termín. Túto skutočnosť musí vedúci skúšok oznámiť RV ZKZ SR.

2.1.9 Záznamy o záchranárskych skúškach

1. Rozsah skúšok a bodové hodnotenie cvikov sú uvedené v častiach predmet pre jednotlivé druhy skúšok.
2. Hodnotenie ZT zaznamená rozhodca do potvrdenia o vykonanej skúške na predpísanom tlačive.
3. Potvrdenie o vykonanej skúške sa vystavuje iba v prípade splneného limitu skúšky v jednom výtlačku, ktorý obdrží psovod.
4. Hodnotenie ZT zaznamená rozhodca taktiež do pracovnej knižky ZT.
5. Okrem potvrdenia o vykonanej skúške je povinný rozhodca vyplniť súpisku skúšky v jednom výtlačku, ktorý obdrží usporiadateľ a naskenovanú kópiu súpisky následne usporiadateľ zašle vedúcemu RV ZKZ SR, prípadne osobe, poverenej RV ZKZ SR.

2.1.10 Určenie výcvikovej známky a značky

1. Na základe dosiahnutých bodov v jednotlivých častiach skúšky sa určuje celková známka, ktorá je obsahom potvrdenia o vykonanej skúške.
2. Výcviková značka sa môže zadať ZT len vtedy, ak splnil najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov v každej časti ktoréhokoľvek druhu skúšky NSPZT SR.
3. Ak je pes agresívny alebo bojazlivý počas skúšky, zapíše sa mu do potvrdenia o vykonanej skúške a do pracovnej knižky známka „nedostatočne“ a text „bojazlivý“, alebo „agresívny“.
4. Výcviková známka vyjadruje úroveň pripravenosti ZT a má označenie:
    - Výborne (skr. V.)
    - Veľmi dobre (skr. VD.)
    - Dobre (skr. D.)

- Uspokojivo (skr. U.)
- Chybne (skr. CH.)
- Nedostatočne (skr. N.)

5. Maximálne počty bodov pre jednotlivé cviky, časti skúšok a skúšok sú uvedené v časti predmet pre jednotlivé druhy skúšok.

2.1.11 Účasť divákov a sťažnosti

1. Diváci majú prístup len na miesta, kde to povolí usporiadateľ a schváli rozhodca.
2. Diváci sa musia správať tak, aby nerušili činnosť ZT pri vykonávaní cvikov skúšky.
3. Diváci nesmú pomáhať psovodovi radami alebo ho upozorňovať na chyby psa.
4. Hodnotenie a výrok rozhodcu je konečný.
5. Sťažnosť na konanie rozhodcu môže podať usporiadateľ v odôvodnených prípadoch:
   - rozhodca nedodržal ustanovenia skúšobného poriadku
   - správanie rozhodcu sa nezlučuje s výkonom a poslaním funkcie, morálnymi normami, atď.
6. Podanie sťažnosti musí vedúci skúšok oznámiť rozhodcovi ihneď po skončení skúšok.
7. Písomná sťažnosť sa musí spísať za prítomnosti rozhodcu v troch výtlačkoch:
   - originál obdrží RV ZKZ SR
   - jednu kópiu obdrží usporiadateľ
   - druhú kópiu obdrží rozhodca
8. Sťažnosť musí byť podpísaná vedúcim skúšok a štatutárnym zástupcom usporiadateľa. Sťažnosť musí byť odoslaná doporučenou poštou, prípadne odovzdaná osobne do rúk vedúcemu RV ZKZ SR najneskôr do troch pracovných dní po skončení skúšok.

2.2 Práva a povinnosti

2.2.1 Práva psovoda

1. Prihlásiť sa na skúšky a zúčastniť sa na nich po celý čas ich trvania.
2. Dostať potrebné informácie o skúške (organizácia skúšok a cvikov).
3. Obracať sa na rozhodcu v otázkach týkajúcich sa vykonania cvikov len prostredníctvom vedúceho skúšok.
4. Podať sťažnosť na konanie rozhodcu prostredníctvom usporiadateľa.
5. Na konci časti skúšky žiadať zdôvodnenie bodových strát ZT.
6. Požiadať rozhodcu, aby mu odporučil výcvikové metódy na odstránenie chýb ZT.
7. Obdržať potvrdenie o vykonanej skúške v prípade splnenia limitu priamo na mieste konania skúšok.
8. Požiadať o zaznamenanie výcvikovej známky a značky do pracovnej knižky ZT.

2.2.2 Povinnosti psovoda

1. Psovod musí poznať znenie NSPZT SR a musí sa riadiť podľa jeho ustanovení.
2. Podať prihlášku na skúšku kontaktnej osobe poverenej usporiadateľom v stanovenom termíne.
3. Zaplatiť štartovné v stanovenom termíne aj napriek tomu, že sa na skúšku nedostaví.
4. Včas sa dostaviť na skúšku a byť prítomný až do jej vyhodnotenia rozhodcom.
5. Po celú dobu akcie plniť pokyny rozhodcu a vedúceho skúšok.
6. Byť disciplinovaný pri jednaní s rozhodcom, vedúcim skúšok, usporiadateľom a pomocníkmi.
7. Na skúšky predviesť psa dobre pripraveného, zdravého a riadne očkovaného.
8. Nezatajovať rozhodcovi, vedúcemu skúšky alebo usporiadateľovi skutočnosti, ktoré by mali vplyv na účasť alebo na posudzovanie ZT.
9. Predložiť vedúcemu skúšok potvrdenie o poistení zodpovednosti za škody spôsobené psom, pracovnú knižku a očkovací preukaz psa pred začiatkom konania skúšok.

2.2.3 Práva usporiadateľa

1. Plánovať konanie skúšok a žiadať o delegovanie rozhodcu na posudzovanie skúšok.
2. Preskúmať prihlášky ZT na skúšky a v odôvodnených prípadoch neprijať ZT na skúšky.
3. Určiť výšku štartovného, ktorá však nesmie presiahnuť potrebné náklady na uskutočnenie skúšok.
4. Od psovoda žiadať zaplatenie štartovného aj v prípade, že sa na skúšky nedostavil.
5. V odôvodnených prípadoch odvolať konanie skúšok.
6. Určiť vedúceho skúšok a pomocníkov.
7. Vylúčiť alebo odvolať ZT alebo diváka zo skúšky.
8. Prostredníctvom vedúceho skúšok sa informovať o priebehu skúšok.

9. Prostredníctvom vedúceho skúšok podať sťažnosť na konanie rozhodcu.
10. Požiadať RV ZKZ SR o náhradný termín konania skúšok v prípade, že sa na akciu rozhodca nedostavil.

2.2.4 Povinnosti usporiadateľa

1. Zabezpečiť včasné plánovanie skúšok a ich predloženie na schválenie RV ZKZ SR.
2. Určiť vedúceho skúšok.
3. Určiť pomocníkov na skúšky v dostatočnom počte, aby ich nedostatok nebránil plynulému priebehu skúšok.
4. Zabezpečiť priestory a materiálno - technické zabezpečenie skúšok podľa druhu vykonávaných skúšok.
5. Minimálne 14 dní pred konaním skúšok oznámiť rozhodcovi informácie o počte účastníkov a druhoch vykonávaných skúšok. Oznámiť hodinu začatia a miesto konania skúšok.
6. Dodržať stanovený program skúšok.
7. Rozhodcovi uhradiť cestovné náhrady (podľa smerníc schválených RV ZKZ SR).
8. V prípade odvolania skúšok je usporiadateľ povinný oznámiť dôvod odvolania skúšok RV ZKZ SR písomne, a to najneskôr do troch pracovných dní od plánovaného dátumu konania skúšok.
9. V prípade sťažnosti na konanie rozhodcu, prostredníctvom vedúceho skúšok oznámiť rozhodcovi túto skutočnosť.

2.2.5 Práva vedúceho skúšok

1. Zastupovať usporiadateľa v príprave, počas, pri vyhodnocovaní a likvidácií skúšok.
2. Sprostredkovávať styk rozhodcu s usporiadateľom, ZT a pomocníkmi.
3. Po dohode s rozhodcom vyhlásiť program skúšok.
4. Informovať sa o výsledku častí skúšok po ich skončení.
5. Prevziať súpisku určenú pre usporiadateľa.
6. V odôvodnených prípadoch na žiadosť rozhodcu alebo usporiadateľa nepripustiť ZT ku skúškam, alebo ho z nich odvolať. Tiež vykázať z priestorov skúšok divákov, ktorí by svojim nešportovým správaním ohrozili regulárny priebeh skúšok.

2.2.6 Povinnosti vedúceho skúšok

1. Poznať znenie NSPZT SR a riadiť sa jeho ustanoveniami.
2. Včas sa dostaviť na miesto konania skúšok a vykonávať funkciu vedúceho skúšok.
3. Dbať na to, aby všetci účastníci skúšok dodržiavali ustanovenia NSPZT SR.
4. Sprostredkovávať styk medzi rozhodcom, usporiadateľom, pomocníkmi a ZT.
5. Určiť priestor pre divákov a psovodov odkiaľ môžu sledovať priebeh skúšok.
6. Pred začiatkom skúšok odovzdať vyplnenú súpisku ZT, pracovné knižky a ostatný dokladový materiál ZT delegovanému rozhodcovi.
7. Dbať na disciplinované správanie účastníkov skúšok.
8. Nezasahovať do odbornej činnosti rozhodcu.
9. Riadiť činnosť pomocníkov podľa pokynov rozhodcu.
10. Neprezrádzať skutočnosti, ktoré sú predmetom skúšky (úkryty pomocníkov, atď.).
11. Nesmie sa zúčastniť vykonávania skúšok ako člen ZT.

2.2.7 Práva pomocníka

1. V odôvodnených prípadoch požiadať usporiadateľa o uvoľnenie z funkcie pomocníka.

2.2.8 Povinnosti pomocníka

1. Poznať NSPZT SR a riadiť sa ním pri výkone funkcie.
2. Včas sa dostaviť na miesto konania skúšok a vykonávať funkciu pomocníka.
3. Riadiť sa pokynmi vedúceho skúšok a rozhodcu.
4. Neprezrádzať skutočnosti, ktoré sú predmetom skúšok (úkryty pomocníkov atď.).
5. Byť disciplinovaný pri rokovaní s rozhodcom, vedúcim akcie, s psovodmi a s ostatnými pomocníkmi a rovnako aj s ostatnými účastníkmi akcie.
6. Nevykonávať úlohu pomocníka na druhu skúšky, na ktorej nastupuje ako psovod.
7. Nevykonávať úlohu pomocníka psom, ktorých je sám majiteľom, alebo osobám s ktorými žije v spoločnej domácnosti.

8. Pokiaľ je pomocník v úlohe kladača stôp, je jeho povinnosťou nakresliť náčrt stopy, ktorú kladie a pred vykonaním stopy ZT náčrt so slovným vysvetlením odovzdať rozhodcovi.

2.2.9 Práva rozhodcu

1. V odôvodnených prípadoch odmietnuť svoju delegáciu na posudzovanie skúšok.
2. Odmietnuť vykonanie alebo dokončenie skúšok pokiaľ priestory, terény, materiálno - technické vybavenie nezodpovedá ustanoveniam NSPZT SR, ak po upozornení vedúceho skúšok nebola vykonaná náprava.
3. Prerušiť alebo nezačať skúšky v prípade výrazných klimatických zmien, alebo pre nedisciplinovanosť účastníkov.
4. Požiadať vedúceho skúšok o odvolanie ZT a divákov, ktorí sa správajú nedisciplinovane alebo inak vážne porušujú ustanovenia NSPZT SR.
5. Žiadať opakovanie cviku, ak je to potrebné pre objektívne posúdenie splnenia cviku.
6. Po dohode s vedúcim skúšok a psovodom ďalej neposudzovať psa, ktorý v predošlej časti nedosiahol požadovaný limit pre splnenie časti skúšky.
7. Žiadať usporiadateľa o uhradenie cestovných náhrad aj v prípade, že sa na skúšku dostaví a skúška sa z akýchkoľvek príčin nekoná a nebolo mu to včas oznámené.
8. Odmietnuť posúdiť psovoda, ktorý je jeho rodinný príslušník.
9. Rozhodca môže posudzovať skúšky aj vo svojej domovskej organizácií, ak ho deleguje RV ZKZ SR.

2.2.10 Povinnosti rozhodcu

1. Oznámiť RV ZKZ SR zmeny v údajoch, ktoré majú vplyv na delegovanie na posudzovanie skúšok.
2. Poznať NSPZT SR a dodržiavať jeho ustanovenia.
3. Dostaviť sa včas na miesto konania skúšok.
4. Najneskôr 14 dní pred termínom konania skúšok oznámiť odmietnutie delegácie RV ZKZ SR a oznámiť dôvody, ktoré mu bránia prijať delegovanie.
5. Prevziať od vedúceho skúšok súpisku ZT, vykonať prípadne zmeny v súpiske a skontrolovať účasť ZT podľa súpisky.
6. Preveriť si pred začiatkom skúšok:
   - spôsobilosť ZT vykonať skúšku (vykonanie nižšieho stupňa skúšky, úplnosť výstroja ZT atď.)
   - spôsobilosť priestorov a materiálno - technického vybavenia pre vykonanie skúšok
7. Zostaviť program skúšok, prekonzultovať ho s vedúcim skúšok a oznámiť ho účastníkom skúšok.
8. Postarať sa, aby všetci účastníci skúšok dodržiavali ustanovenia NSPZT SR.
9. Vykonať inštruktáž vedúcemu skúšok, pomocníkom a psovodom zúčastnených na skúškach.
10. Byť prítomný pri pokladaní stôp pomocníkom (pomocníkmi), ak nepoverí touto úlohou vedúceho skúšok.
11. Osobne určovať úkryty pomocníkov pri špeciálnych prácach.
12. Verejne vyhodnotiť priebeh skúšok a výsledky skúšok vyhodnocovať po každej časti skúšok.
13. Na žiadosť psovodov im poskytnúť metodickú radu na odstránenie nedostatkov vo výcviku.
14. Vyplniť:
    - súpisku v jednom výtlačku (originál ostáva na archiváciu u usporiadateľa, oskenovaná kópia sa zasiela vedúcemu RV ZKZ SR, prípadne poverenej osobe)
    - potvrdenia o vykonanej skúške pre psovoda
15. Urobiť záznam o vykonaní skúšky do pracovnej knižky ZT (udeliť výcvikovú známku a výcvikovú značku).
16. Zaslať emailom vyplnenú oskenovanú súpisku vedúcemu RV ZKZ SR, prípadne poverenej osobe. Rozhodca môže týmto poveriť usporiadateľa.
17. Nepripustiť alebo zo skúšky vylúčiť psovodov, ktorí porušili ustanovenia NSPZT SR.

2.2.11 Práva RV ZKZ SR

1. Delegovať rozhodcov na posudzovanie skúšok.
2. V odôvodnených prípadoch odvolať konanie skúšok.
3. Určovať výšku cestovných náhrad.
4. Poveriť člena ZKZ SR vykonaním kontroly priebehu a posudzovania skúšok.
5. Vykonávať výklad NSPZT SR a školiť rozhodcov o posudzovaní skúšok podľa NSPZT SR.

2.2.12 Povinnosti RV ZKZ SR

1. Koordinovať plán skúšok.
2. Zverejniť kalendár záchranárskych podujatí.
3. Zabezpečiť delegovanie rozhodcov na posudzovanie skúšok.
4. Prešetriť a vykonať opatrenia na nápravu v opodstatnených sťažnostiach na konanie rozhodcu.

3 Rozsah skúšok

3.1 Skúška záchranárskeho minima v ruine – SZM-R

3.1.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 12 mesiacov
- účasť na skúške nie je podmienená splnením inej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.1.2 Predmet skúšky

3.1.2.1 Špeciálna práca – vyhľadanie v ruinách

Vyhľadanie v ruinách na priestore o rozmeroch 400 – 600 m^2, 1 zavalená osoba na úrovni terénu, ku ktorej nie je možný prístup psa. Limit na vypracovanie je 10 minút.

1.	Vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách	20 bodov
2.	Označenie zavalenej osoby v ruinách	20 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní	5 bodov
Spolu:		**50 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		35 bodov

3.1.2.2 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť na vôdzke (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Aport voľný	10 bodov	ZP
4.	Štekanie psa na povel	10 bodov	ZP
5.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**50 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		35 bodov	

3.1.2.3 Prekážky

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	10 bodov	ZP
2.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
3.	Skok vysoký 0,5 m	10 bodov	ZP
4.	Skok ďaleký 1 m, MP 50 %	10 bodov	ZP
5.	Plazenie cez rúru 3 m	10 bodov	ZP
Spolu:		**50 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		35 bodov	

3.1.2.4 Špeciálne cviky

1.	Prechod medzi dvomi ohňami	10 bodov	ZP
2.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
3.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
4.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
5.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
Spolu:		**50 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		35 bodov	
Spolu:		**200 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		140 bodov	

3.1.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SZM-R

3.1.3.1 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v ruinách

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi a oznámi mu spôsob označovania osoby psom. Sú prípustné označenia:
   - štekaním
   - „nálezkou“ - pre tento spôsob označovania nájdených osôb je pes vybavený zvláštnym obojkom s pripevnenou nálezkou. Pri použití nórskej nálezky musí byť pred prácou vykonaná kontrola, či pes nálezku môže voľne vziať a či je možné ju nechať spadnúť. Obojok musí mať samo uvoľňovací mechanizmus, ktorý psa ochráni pred zranením. Pes po nájdení osoby prinesie nálezku k psovodovi. Presadnutie pri odovzdaní nálezky sa nevyžaduje. Po odobraní nálezky a pokyn rozhodcu vedie pes psovoda samostatne priamou cestou k ukrytej osobe alebo k miestu značenia, pričom s ním stále udržuje kontakt. V ruinách nie je povolené pripnutie psa na vôdzku. Pokiaľ pes dôjde k osobe, musí u nej samostatne zostať. Psovod k nemu pristúpi a ukončí značenie. Kritéria hodnotenia: predvedenie, uchopenie nálezky, prinesenie nálezky ku psovodovi bez jej pustenia, návrat k nájdenej osobe po odovzdaní nálezky, nekľudné držanie nálezky nie je chybné, za výrazné prekusovanie sa zníži zodpovedajúcim spôsobom bodové hodnotenie. Pri posudzovaní udržania kontaktu psa so psovodom pri vedení k osobe je treba brať do úvahy podmienky ovplyvňované terénom. Nie je chybou, pokiaľ v hustom teréne psovod psa krátkodobo zastaví, aby za ním mohol dôjsť.
   - dovádzaním - pri dovádzaní dovedie pes psovoda najrýchlejšou cestou k nájdenej osobe), pes behá najrýchlejšou (priamou) cestou medzi psovodom a ukrytou osobou a vedie tak psovoda k ukrytej osobe, prípadne k miestu nálezu. Pes nesmie byť v priebehu celého značenia pripútaný na vôdzke. Pes musí psovoda k osobe doviezť samostatne bez pomocných povelov. Toto správanie musí pes vykazovať až do príchodu psovoda k nájdenej osobe alebo miestu nálezu. Okrem toho musí pes pri psovodovi vykazovať jasný vzorec správania, vďaka ktorému je jednoznačné, že pes označuje. Psovod oznámi vzorec správania rozhodcovi pred začiatkom špeciálnej práce. Toto správanie zahŕňa napríklad naskakovanie na psovoda alebo narážanie do neho, štekanie na psovoda, očný kontakt medzi psom a psovodom apod. Hodnotenie: predvedenie, priame vedenie psovoda k nájdenej osobe.
2. Rozhodca je povinný skontrolovať povinnú výbavu psovoda do ruiny.
3. Psovod má určenú trasu postupu prehľadávania terénu, ktorú určí rozhodca. Túto trasu musí dodržať. Nie je povolené vracať sa späť. Pokiaľ psovod dosiahne konečného bodu trasy, alebo v neprehľadnej ruine prehľadá celý priestor, práca záchranárskeho tímu sa končí.
4. Psovod na začiatku a počas hľadania dáva zvukové a posunkové povely na prehľadanie. Na tieto povely reaguje pes tak, že prehľadáva priestor ruiny a hľadá zavalenú osobu. Čím menej povelov psovod psovi dáva, tým je práca psa samostatnejšia a hodnotnejšia. Ovládanie psa píšťalkou je povolené, ale musí byť dopredu nahlásené rozhodcovi.
5. Počas hľadania psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vyhľadanie.
6. Psovod nález osoby hlási zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje zavalenú osobu". Po príchode k miestu nálezu si psovod zapne psa na vôdzku a aktívne sa zúčastňuje vyprosťovania. Pes nesmie zavadzať pri vyprosťovaní, javiť známky agresivity ani strachu.
7. Akákoľvek pomoc psovoda psovi pri úkryte, ktorá by viedla k označeniu, znamená znulovanie označenia osoby a za vyhľadanie osoby psovod získa len dielčie body (pokiaľ nález oznámi).
8. Plný počet bodov za označenie osoby môže získať len pes, ktorý označuje zavalenú osobu do 10 sekúnd od jej vystavenia intenzívnym štekaním (je povolená aj kombinácia štekania a hrabania), v priestore do 3 m od ukrytej osoby, alebo rýchlym a čo najkratším príchodom ku psovodovi s „nálezkou“ a/alebo dovedením k osobe.
9. Záchranársky tím nesplní bodový limit časti skúšky:
   - pri nenájdení osoby
   - pri označení falošného nálezu (v tomto prípade sa práca okamžite končí a záchranársky tím dostane len doposiaľ získané body)
10. Odbiehanie od úkrytu (maximálne tri krát na vzdialenosť viac ako 3 m) s konečným splnením úlohy označenia nálezu, nie je dôvodom pre nesplnenie práce. Každé vzdialenie sa od nálezu znamená zníženie známky o jeden stupeň. Hľadanie si inej cesty k nálezu nemožno považovať za chybu.
11. Záchranársky tím bude diskvalifikovaný pri napadnutí pomocníka, rozhodcu, členov záchrannej čaty alebo psovoda psom.
12. Úkryt pomocníka nie je nutné meniť po každom ZT. Pomocník neodchádza od psovoda priamo, ale je už založený v úkryte.

3.1.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

1. Pri skúške sa prihliada na to, že ide o mladých začínajúcich psov.
2. Pred vydaním zvukového, resp. posunkového povelu psovod môže jedenkrát osloviť psa menom.
3. Poslušnosť začína podaním hlásenia ZT o pripravenosti ZT rozhodcovi. Po ukončení poslušnosti ZT opäť podáva hlásenie rozhodcovi o ukončení poslušnosti. Psovod počas hlásení má psa na vôdzke, vôdzku drží v ľavej ruke a stoji v základnom postoji.
4. Všetky cviky poslušnosti sa začínajú a končia v základnom postoji (pes sedí pri ľavej nohe psovoda, vôdzku psovod drží v ľavej ruke).
5. Cviky psovod začína na pokyn rozhodcu.
6. Medzi jednotlivými časťami cviku je psovod povinný robiť zreteľné pauzy, minimálne 3 sekundy.
7. Počas vykonávania cvikov, ktoré pes vykonáva bez vôdzky, musí mať psovod vôdzku vo vrecku alebo zavesenú z ľavého ramena na pravý bok.
8. Cvik ovládateľnosť na vôdzke psovod vykonáva samostatne podľa určenej schémy (viď obrazová časť). Pes počas vodenia musí psovoda radostne a presne nasledovať pri jeho ľavej nohe. Vôdzku pri vykonávaní tohto cviku má psovod v ľavej ruke. Vôdzka pri vodení psa nesmie byť napnutá. Povel na zaradenie k nohe psovod môže použiť pri vykročení a pri zmene rytmu. Pri zastaveniach pes sadá k nohe psovoda samostatne bez povelu.
9. Privolanie psa psovod vykonáva zo zaujatia psa inou osobou (pomocníkom, prípadne rozhodcom) na pokyn rozhodcu. Cvik musí pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vykonať predsadnutím pred psovoda. Cvik je ukončený v základnom postoji.
10. Aport voľný sa vykonáva na vzdialenosť cca 10 krokov. Môže byť použitý ľubovoľný predmet psovoda (aj činka alebo loptička). Nesmie však byť použitá potrava. Psovod po odpútaní psa z vôdzky odhadzuje predmet. Povel na prinesenie môže byť vydaný až keď sa predmet prestane pohybovať. Pes, ktorý kľudne sedí pri nohe psovoda, musí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel bežať priamym smerom k predmetu, ihneď ho uchopiť a rýchlo priamym smerom ho priniesť späť. Pes si sadá tesne a priamo pred psovoda a predmet kľudne drží tak dlho, až kým mu ho psovod po krátkej pauze 1 zvukovým povelom na odovzdanie neodoberie. Na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa pes zaradí k nohe psovoda. Medzi odhodením, vyslaním, odobratím a priradením k nohe musia byť dodržané predpísane (3 s) pauzy.
11. Štekanie psa na povel psovoda sa vykonáva v základnom postoji, psovod drží vôdzku v ľavej ruke. Pes musí na 1 zvukový povel a/alebo posunkový povel minimálne trikrát intenzívne a hlasno zaštekať.
12. Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi sa vykonáva na vzdialenosť 30 krokov. Psovod stojí čelom ku psovi. Psovod odkladá psa do dlhodobého odloženia 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes zostáva v dlhodobom odložení počas vykonania cvikov poslušnosti iným ZT. Po ukončení cvikov poslušnosti iným ZT, psovod na pokyn rozhodcu odchádza ku psovi a postaví sa na jeho pravú stranu. Na pokyn rozhodcu psovod končí cvik v základnom postoji. Ako rušivé vplyvy môžu byť použité akékoľvek zvuky vyskytujúce sa v praxi (siréna, klaksón, zvuk motora, pracovných strojov, atď.) a môžu byť imitované audio vizuálnou technikou. Rušivé vplyvy sa vykonávajú počas cviku odloženia a počas cviku ovládateľnosti na vôdzke druhého ZT.

3.1.3.3 Pripomienky k prekonaniu prekážok

1. Pri skúške sa prihliada na to, že ide o mladých začínajúcich psov.
2. Časť prekážky začína podaním hlásenia ZT o pripravenosti ZT rozhodcovi. Po ukončení časti ZT opäť podáva hlásenie rozhodcovi o ukončení časti. Psovod počas hlásení má psa na vôdzke, vôdzku v ľavej ruke a stoji v základnom postoji.
3. Všetky cviky sa začínajú a končia v základnom postoji (pes sedí pri ľavej nohe psovoda, vôdzku psovod drží v ľavej ruke).
4. Cviky psovod začína na pokyn rozhodcu.
5. Všetky prekážky pes prekonáva plynulo len jedným smerom, bez vôdzky spoločne so psovodom, ktorý ide vedľa psa počas prekonávania prekážok. Pri cviku 3, 4 a 5 mierne pobehnutie psovoda za účelom vyrovnania vzdialenosti medzi ním a psom, nie je chybou.
6. Po prekonaní prekážky psovod zostane so psom stáť v základnom postoji a čaká na pokyn rozhodcu na začatie ďalšieho cviku.
7. Kladina nízka musí byť vysoká 1 m, dlhá 5 m a sklon nábehovej dosky vzhľadom k zemi musí byť 30°. Nábehové dosky sú bez akejkoľvek protišmykovej úpravy.
8. Pohyblivá doska na sudoch musí byť 4 m dlhá, 0,30 m široká, na koncoch dosky sudy o priemere cca 0,40 m.
9. Priemer rúry na plazenie je cca 0,5 m, dĺžka rúry je 3 m.

10. Cviky 1,2 a 5 psovod začína 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom a končí po prekonaní prekážky psom na 1 zvukový a/alebo posunkový povel v základnom postoji.
11. Cviky 3 a 4 psovod začína 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom a pred prekážkou môže použiť ešte ďalší zvukový povel na preskočenie prekážky. Po prekonaní prekážky psom končí cvik na 1 zvukový a/alebo posunkový povel v základnom postoji.
12. Malé plemená (MP) – rozumie sa pes ktorý dosahuje v kohútiku výšku do 40 cm!

3.1.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov

1. Pri skúške sa prihliada na to, že ide o mladých začínajúcich psov.
2. Pes nesmie pri vykonávaní špeciálnych cvikov prejaviť známky agresivity alebo strachu, inak bude jeho činnosť ukončená.
3. Prechod medzi dvomi ohňami psovod začína vykonávať na pokyn rozhodcu zo základného postoja bez vôdzky. Psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel a vykročí. ZT prechádza pomyselnou stredovou osou dvoch ohňov jedným smerom bez zastavenia. Pes musí nasledovať psovoda pri nohe presne a bez známok strachu z ohňa. Kýchanie, prskanie z dymu nie je prekážkou. Po splnení cviku psovod zastane, postaví sa do základného postoja a čaká na ďalší pokyn rozhodcu. Ohne sú od seba vzdialené cca 3 kroky.
4. Prechod cez nepríjemný materiál psovod začína na pokyn rozhodcu zo základného postoja bez vôdzky. Psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel a vykročí. ZT prechádza cez nepríjemný materiál jedným smerom. Pes musí nasledovať psovoda pri nohe presne a bez známok strachu z nepríjemného materiálu. Psovod vykoná jedno zastavenie na nepríjemnom materiály, kde si pes sadá bez povelu psovoda. Po splnení cviku psovod zastane, postaví sa do základného postoja a čaká na ďalší pokyn rozhodcu. Psovod sa nesmie úmyselne vyhýbať častiam materiálu, ktoré by psovi robili problémy. V takom prípade rozhodca musí dať vykonanie cviku zopakovať. Nepríjemný materiál musí byť nestabilný a rôznorodý v rozmere minimálne 3 x 3 kroky.
5. Pri cviku nosenie psa, je možné psa zdvíhať zo zeme alebo z vyvýšeného miesta (stôl, kladina atď.). Zo základného postoja po odpútaní psa z vôdzky, pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vyskočí na stôl, z ktorého ho psovod dvihne (prípadne ho psovod dvihne po odpútaní z vôdzky priamo zo zeme), nesie ho 10 krokov v priamom smere a potom ho odovzdá pomocníkovi. Pri nosení musí mať pes voľný chvost. Pomocník potom nesie psa ďalších 10 krokov, zatiaľ čo psovod ostáva stáť na mieste. Následne pomocník položí psa na zem. Pes musí zostať u neho, pokiaľ na pokyn rozhodcu psovod psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom neprivolá k sebe. Pes má radostne a rýchlo pribehnúť, predsadnúť pred psovoda a na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa zaradiť k nohe psovoda.
   Pokiaľ psovod nie je schopný v odôvodnených prípadoch svojho psa uniesť, vykoná zdvihnutie psa zo stola (zeme), jeho nesenie a odovzdanie pomocník. Psovod ide až k miestu odovzdania psa súčasne s ním a po odovzdaní vykoná zvyšok cviku podľa skúšobného poriadku.
6. Prechod skupinou osôb. ZT prechádza protiidúcou pohybujúcou sa skupinou osôb (min. 4 osoby s dvoma psami). Osoby v skupine sú od seba vzdialené cca 4 kroky. Skupina ide oproti ZT, pričom psovod so psom na vôdzke prejde pomyselnou stredovou osou skupiny. Po prejdení skupiny sa ZT na pokyn rozhodcu otočí čelom vzad a zároveň sa otočí aj skupina osôb. ZT opätovne vojde pomyselnou stredovou osou do skupiny, pričom skupina aj ZT sa na pokyn rozhodcu zastavia. Psovod po zastavení podá ľubovoľnej osobe zo skupiny ruku (nemusí to byť osoba so psom). Následne sa skupina aj ZT opäť pohnú. ZT sa po vyjdení zo skupiny zastaví a ukončí cvik v základnom postoji. Pes je počas celého vykonávania cviku na vôdzke. Pes sa má správať kľudne, nesmie prejavovať známky strachu a agresie. Pokiaľ sa pes prejaví výrazne agresívne, prípadne bojazlivo voči osobám alebo psom v skupine, ale psovod ho ešte dokáže zvládnuť, je cvik hodnotený nulou. Pokiaľ je pes v skupine neovládateľne agresívny, prípadne bojazlivý, napadne člena skupiny alebo psa, musí byť okamžite diskvalifikovaný.
7. Priame označenie sa vykonáva tak, že pomocník odchádza od psovoda, ktorý stojí so psom v základnom postoji a má ho pripnutého na vôdzke. Po 30 krokoch si pomocník ľahne. Psovod na pokyn rozhodcu uvoľní psa z vôdzky a vysiela ho 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom k pomocníkovi. Pred vyslaním psovod môže psa pridržiavať za obojok. Pes po príchode k pomocníkovi musí intenzívne pomocníka vyštekávať až do príchodu psovoda alebo označiť nálezkou alebo dovádzaním. Po príchode psovoda ku psovi, psovod pripne psa na vôdzku a pomôže pomocníkovi vstať. Pes nesmie prejavovať známky agresivity pri označovaní, ani pri dvíhaní pomocníka.

3.2 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine – SPZP-R 1

3.2.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 14 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SMZ-R
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z - zvukový povel, P - posunkový povel

3.2.2 Predmet skúšky

3.2.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.2.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v ruinách

1. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 600 – 800 m^2, 1 zavalená osoba max. 1 m nad úrovňou, alebo na úrovni, alebo 1 m pod úrovňou terénu, ku ktorej nie je možný prístup psa. V ruine je voľne porozhadzovaných 5 rušivých predmetov s ľudským pachom (napr. časti odevu). Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

1.	Vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách	40 bodov
2.	Označenie zavalenej osoby v ruinách	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní	10 bodov
	Spolu:	**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	70 bodov

2. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 600 – 800 m^2, 1 zavalená osoba max. 1 m nad úrovňou, alebo na úrovni, alebo 1 m pod úrovňou terénu, ku ktorej nie je možný prístup psa. V ruine je voľne porozhadzovaných 5 rušivých predmetov s ľudským pachom (napr. časti odevu). Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

1.	Vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách	40 bodov
2.	Označenie zavalenej osoby v ruinách	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní	10 bodov
	Spolu:	**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.3 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine – SPZP-R 2

3.3.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 16 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-R 1
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.3.2 Predmet skúšky

3.3.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.3.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v ruinách

1. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 800 – 1000 m^2, 2 zavalené osoby max. 2 m pod úrovňou terénu, ku ktorým nie je možný prístup psa, časť priestoru musí byť tmavá (napr. pivnica...). Časový limit na vypracovanie je 25 minút.

1.	Vyhľadanie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 bodov	40 bodov
2.	Označenie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 bodov	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		10 bodov
	Spolu:		**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

2. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 800 - 1000 m^2, 2 zavalené osoby max. 2 m pod úrovňou terénu, ku ktorým nie je možný prístup psa, časť priestoru musí byť tmavá (napr. pivnica...). Časový limit na vypracovanie je 25 minút.

1.	Vyhľadanie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 bodov	40 bodov
2.	Označenie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 bodov	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		10 bodov
	Spolu:		**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.4 Skúška práce záchranárskeho psa v ruine – SPZP-R 3

3.4.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-R 2
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.4.2 Predmet skúšky

3.4.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina vysoká 2 m	tam	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 2 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m dlhú	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport k pomocníkovi		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.4.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v ruinách

1. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 1000 – 1200 m^2, 3 zavalené osoby max. 2 m pod úrovňou terénu a max. 1 m nad úrovňou terénu, ku ktorým nie je možný prístup psa, v ruine horia ohne a ozývajú sa nárazové zvuky (motory, kopanie čakanom a atď.). Časový limit na vypracovanie je 30 minút.

1.	Vyhľadanie zavalených osôb v ruinách	10 + 10 + 10 bodov	30 bodov
2.	Označenie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 + 20 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		5 bodov
	Spolu:		**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

2. **Vyhľadanie v ruinách** na priestore o rozmeroch 1000 – 1200 m^2, 3 zavalené osoby max. 2 m pod úrovňou terénu max. 1 m nad úrovňou terénu, ku ktorým nie je možný prístup psa, v ruine horia ohne a ozývajú sa nárazové zvuky (motory, kopanie čakanom apod.) Časový limit na vypracovanie je 30 minút.

1.	Vyhľadanie zavalených osôb v ruinách	10 + 10 + 10 bodov	30 bodov
2.	Označenie zavalených osôb v ruinách	20 + 20 + 20 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		5 bodov
	Spolu:		**100 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.4.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšok SPZP-R 1 - 3

3.4.3.1 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v ruinách

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi a oznámi mu spôsob označovania osoby psom. Sú prípustné označenia:
   - štekaním
   - „nálezkou“ - pre tento spôsob označovania nájdených osôb je pes vybavený zvláštnym obojkom s pripevnenou nálezkou. Pri použití nórskej nálezky musí byť pred prácou prevedená kontrola, či pes nálezku môže voľne vziať a či je možno ju nechať spadnúť. Obojok musí mať samo uvoľňovací mechanizmus, ktorý psa ochráni pred zranením. Pes po nájdení osoby prinesie nálezku k psovodovi. Presadnutie pri odovzdaní nálezky sa nevyžaduje. Po odobraní nálezky a pokyn rozhodcu vedie pes psovoda samostatne priamou cestou k ukrytej osobe alebo k miestu značenia, pričom s ním stále udržuje kontakt. V ruinách nie je povolené pripnutie psa na vôdzku. Pokiaľ pes dôjde k osobe, musí u nej samostatne zostať. Psovod k nemu pristúpi a ukončí značenie. Kritéria hodnotenia: predvedenie, uchopenie nálezky, prinesenie nálezky ku psovodovi bez jej pustenia, návrat k nájdenej osobe po odovzdaní nálezky, nekľudné držanie nálezky nie je chybné, za výrazné prekusovanie sa zníži zodpovedajúcim spôsobom bodové hodnotenie. Pri posudzovaní udržania kontaktu psa so psovodom pri vedení k osobe je treba brať do úvahy podmienky ovplyvňované terénom. Nie je chybou, pokiaľ v hustom teréne psovod psa krátkodobo zastaví, aby za ním mohol dôjsť.
   - dovádzaním - pri dovádzaní dovedie pes psovoda najrýchlejšou cestou k nájdenej osobe), pes behá najrýchlejšou (priamou) cestou medzi psovodom a ukrytou osobou a vedie tak psovoda k ukrytej osobe, prípadne k miestu nálezu. Pes nesmie byť v priebehu celého značenia pripútaný na vôdzke. Toto správanie musí pes vykazovať až do príchodu psovoda k nájdenej osobe alebo miestu nálezu. Okrem toho musí pes pri psovodovi vykazovať jasný vzorec správania, vďaka ktorému je jednoznačné, že pes označuje. Psovod oznámi vzorec správania rozhodcovi pred začiatkom špeciálnej práce. Toto správanie zahŕňa napríklad naskakovanie na psovoda alebo narážanie do neho, štekanie na psovoda, očný kontakt medzi psom a psovodom apod. Hodnotenie: predvedenie, priame vedenie psovoda k nájdenej osobe.
2. Rozhodca je povinný skontrolovať povinnú výbavu psovoda do ruiny.
3. Psovod oznámi trasu postupu prehľadávania terénu, postup podľa zvolenej taktiky prehľadávania mu musí byť umožnený, o prípadnej zmene taktiky počas hľadania informuje rozhodcu. Nie je povolené vracať sa späť. Rozhodca môže upraviť trasu psovoda s ohľadom na bezpečnosť. Pokiaľ psovod dosiahne konečného bodu trasy, alebo v neprehľadnej ruine prehľadá celý priestor, práca záchranárskeho tímu sa končí. Psovod nesmie začínať zo strany, z ktorej boli zakladaní figuranti. Rozhodca môže vymedziť priestor, do ktorého psovod nesmie vstupovať, pričom tam môže poslať len psa. Pri všetkých stupňoch skúšky musí mať psovod prehľad o pohybe svojho psa.
4. Psovod na začiatku a počas hľadania dáva zvukové a/alebo posunkové povely na prehľadávanie. Na tieto povely reaguje pes tak, že prehľadáva priestor ruiny a hľadá zavalené osoby. Čim menej povelov psovod psovi dáva, tým je práca psa samostatnejšia a hodnotnejšia. Ovládanie psa píšťalkou je povolené, ale musí byť dopredu nahlásené rozhodcovi
5. Počas hľadania psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vyhľadanie.
6. Psovod môže postupovať spoločne so psom, ale musí zabezpečiť, aby sa prejavila samostatnosť psa pri hľadaní osoby.
7. Psovod nález osoby hlási zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje zavalenú osobu".
8. Počas vyprosťovania osôb záchrannou čatou psovod môže so psom pokračovať v hľadaní.
9. Psovod sa aktívne zúčastňuje vyprosťovania len poslednej nájdenej osoby. Pes počas vyprosťovania môže byť odložený v blízkosti nálezu, avšak môže sa aj voľne pohybovať, ale nesmie zavadzať pri vyprosťovaní.
10. Akákoľvek pomoc psovoda psovi pri úkryte, ktorá by viedla k označeniu, znamená znulovanie označenia osoby a za vyhľadanie osoby psovod získa len dielčie body (pokiaľ nález oznámi).
11. Plný počet bodov za označenie osoby môže získať len pes, ktorý označuje zavalenú osobu do 10 sekúnd od jej vystavenia intenzívnym štekaním (je povolená aj kombinácia štekania a hrabania), v priestore do 3 m od ukrytej osoby, alebo rýchlym a čo najkratším príchodom ku psovodovi s „nálezkou“ a/alebo dovedením k osobe.
12. Záchranársky tím nesplní bodový limit časti skúšky:
    - pri nenájdení niektorej osoby
    - pri označení falošného nálezu (v tomto prípade sa práca okamžite končí a záchranársky tím dostane len doposiaľ získané body)

13. Odbiehanie od úkrytu (maximálne tri krát na vzdialenosť viac ako 3 m) s konečným splnením úlohy označenia nálezu nie je dôvodom pre nesplnenie práce. Každé vzdialenie sa od nálezu znamená zníženie známky o jeden stupeň. Hľadanie si inej cesty k nálezu nemožno považovať za chybu.
14. Záchranársky tím bude diskvalifikovaný pri napadnutí pomocníka, rozhodcu, členov záchrannej čaty alebo psovoda psom.
15. V prípade, že sú v priestore porozhadzované predmety (časti odevov ľubovoľných osôb, aj pomocníkov), pes si ich nesmie všímať. Predmety nesmú byť uložené v úkrytoch pod úrovňou terénu, ani na úkrytoch kde sú zavalené osoby, ale musia byť porozhadzované voľne v priestore na zemi, na ruinách apod. Pokiaľ psovod označí nájdenie predmetu ako nájdenie osoby, berie sa to ako falošný nález a práca ZT sa ukončuje.
16. Je na rozhodcovi, kde umiestni ohne v ruine a kde budú umiestnené zdroje rušivých vplyvov. Pri ohňoch musí však brať do úvahy smer prúdenia vzduchu v ruine, aby dym z ohňov neprekrýval pach zavalenej osoby.
17. Úkryty pomocníkov nie je nutné meniť po každom ZT. Úkryty pomocníkov musia byť od seba vzdialené minimálne 10 m. Pomocníci musia byť založení v úkryte minimálne 10 min. pred nástupom ZT. Pomocník hneď po nájdení psom a vyprostení opúšťa prehľadávaný priestor podľa pokynov rozhodcu.
18. Pri druhej špeciálnej práci - vyhľadanie v ruinách môže byť použitý ten istý terén. Je však výhodou, keď sú terény rozdielneho charakteru. Je potrebné zabezpečiť, aby ZT nemal rovnaké úkryty pri obidvoch prácach. Pomocníci pri obidvoch prácach môžu byť rovnakí.
19. Medzi jednotlivými časťami špeciálnych prác - vyhľadanie v ruinách, musí byť časový odstup minimálne 30 min.

3.4.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

1. Psovod vykonáva cviky samostatne, čaká len na pokyn od rozhodcu na začatie cviku, ak nie je pri popise cviku uvedené inak.
2. Pri cvikoch, kde je uvedené ZP je súčasne so zvukovým povelom možné vydať aj posunkový povel.
3. Poslušnosť začína podaním hlásenia ZT o pripravenosti ZT rozhodcovi. Po ukončení poslušnosti ZT opäť podáva hlásenie rozhodcovi o ukončení poslušnosti. Psovod počas hlásenia má psa na vôdzke, vôdzku drží v ľavej ruke a stoji v základnom postoji. Po podaní hlásenia psovod odpúta psa z vôdzky a všetky cviky vykonáva bez nej. Vôdzku psovod musí mať vo vrecku alebo zavesenú z ľavého ramena na pravý bok.
4. Všetky cviky poslušnosti sa začínajú a končia v základnom postoji (pes sedí pri ľavej nohe psovoda).
5. Kladina nízka musí byť vysoká 1 m, dlhá 5 m a sklon nábehovej dosky vzhľadom k zemi musí byť 30°. Nábehové dosky sú bez akejkoľvek protišmykovej úpravy. Kladinu nízku pes začne vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel. Keď pes prekoná kladinu, psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel, aby sa pes vrátil späť. Na tento povel pes musí okamžite zareagovať a prekonať kladinu aj opačným smerom. Po prekonaní kladiny pes predsadne pred psovoda. Cvik sa končí v základnom postoji.
6. Kladinu vysokú pes začne vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel. Psovod počas prekonávania kladiny psom ide vedľa psa. Na konci kladiny zastane a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel usadí psa do základného postoja. Kladina vysoká musí byť 2 m vysoká, 5 m dlhá, široká 0,3 m so sklonom rebríkov 45°od zeme.
7. Šplh cez 1,6 m vysokú prekážku typu „A“, začína pes vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Keď pes prekoná prekážku psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel, aby sa pes vrátil späť. Na tento povel pes musí okamžite zareagovať a prekonať prekážku aj opačným smerom. Po prekonaní prekážky pes predsadne pred psovoda. Cvik sa končí v základom postoji. Prekážka musí byť 1,6 m vysoká, spodné okraje sú od seba vzdialené cca 2,4 – 2,6 m, dĺžka ramien je cca 2 m, šírka prekážky musí byť minimálne 1 m. Môže byť upravená protišmykovou úpravou a priečnymi lištami.
8. Skok ďaleký (prekážka, alebo priekopa) pes začne prekonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel. Po prekonaní skoku do diaľky, psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel, na ktorý musí pes hneď zareagovať a zaujať danú pozíciu (pozícia STOJ, ĽAHNI alebo SADNI). Na pokyn rozhodcu psovod príde ku psovi a 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom ho usadí do základného postoja. Prekážka na skok ďaleký musí byť 1 m, 1,5 m alebo 2 m dlhá (podľa stupňa skúšky) a vysoká 0,30 m. Priekopa musí byť 2 m dlhá a min. 2 m široká.
9. Plazenie cez 3 m rúru pes začína vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Po prekonaní prekážky psom vydá psovod 1 zvukový a/alebo posunkový povel, na ktorý pes okamžite musí zareagovať a ľahnúť si v priestore za prekážkou. Psovod na pokyn rozhodcu príde ku psovi a 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom ho usadí do základného postoja. Rúra musí byť 3 m dlhá a jej priemer je cca 0,5 m.

10. Vodorovný rebrík pes začne prekonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Psovod od začiatku ide zároveň so psom, ktorý prekonáva rebrík. Na konci rebríka pes musí samostatne zastať na poslednej priečke a čakať, až kým ho psovod nezloží na zem. Cvik sa končí 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom, na ktorý sa pes usadí do základnej postoja. Vodorovný rebrík musí byť 0,5 m vysoký, 4 m dlhý, 0,5 m široký, odstup priečok 0,3 m, šírka priečok 0,05 m.
11. Aport voľný sa vykonáva na vzdialenosť cca 10 krokov. Môže byť použitý ľubovoľný predmet dennej potreby. Nesmie však byť použitá potrava, loptička, pešek ani činka. Psovod so psom v základnom postoji odhadzuje predmet. Povel na prinesenie môže byť vydaný až keď sa predmet prestane pohybovať. Pes, ktorý kľudne sedí pri nohe psovoda, musí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel bežať priamym smerom k predmetu, ihneď ho uchopiť a rýchlo priamym smerom ho priniesť späť. Pes si sadá tesne a priamo pred psovoda a predmet kľudne drží tak dlho, až kým mu ho psovod po krátkej pauze 1 zvukovým povelom na odovzdanie neodoberie. Na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa pes zaradí k nohe psovoda. Medzi odhodením, vyslaním, odobratím a priradením k nohe musia byť dodržané predpísane (3 s) pauzy.
12. Aport k pomocníkovi je vykonávaný na vzdialenosť minimálne 10 krokov a je možné použiť akýkoľvek predmet dennej potreby. Nesmie však byť použitá k aportovaniu potrava, loptička, pešek ani činka. Pes má cvik vykonať radostne, rýchlo a presne. Aport môže odhodiť psovod sám, alebo mu aport môže vložiť do tlamy, prípadne môže požiadať pomocníka/rozhodcu o umiestnenie predmetu na vzdialenosť 10 krokov od psovoda. Aport musí pes uchopiť (ak psovod psovi aport vkladá, je povolený jeden zvvukový povel) a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovod vyšle psa. Akonáhle pes uchopí aport, začne ho pomocník volať menom a zvukovým povelom, ktorý psovod používa pre tento cvik. Bez zrážky bodov môže pomocník použiť dva povely na privolanie psa. Pes musí aport čo najkratšou cestou priniesť pomocníkovi a s aportom pred neho predsadnúť. Po odobratí aportu pomocníkom 1 zvukovým povelom je cvik splnený. Psovod psa privolá a posadí do základného postoja, táto činnosť nie je hodnotená.
13. Pohyblivú dosku na sudoch pes začína prekonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel. Po vyskočení na dosku môže psovod vydať 1 zvukový povel, na ktorý pes musí v smere pohybu zastaviť, a to v prvej polovici dĺžky dosky. Potom, čo sa pes na doske zastaví, rozhodca vydá pokyn psovodovi na pokračovanie cviku. Psovod vyjde zo svojho pôvodného miesta a keď je na úrovni psa, môže vydať 1 zvukový a/alebo posunkový povel na pokračovanie v chôdzi a ide popri psovi až na koniec dosky. Pes musí na konci dosky ostať samostatne stáť. Na pokyn rozhodcu psovod dá psovi 1 zvukový a/alebo posunkový povel k pokračovaniu. Na konci dosky pes zoskočí na zem a psovod ho 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom usadí do základného postoja. Pohyblivá doska na sudoch musí byť 4 m dlhá, 0,30 m široká, na koncoch dosky sudy o priemere cca 0,40 m.
14. Preklápaciu prekážku pes začína prekonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda . Pes vybehne po nábehu dosky, v mieste preklopenia preklopí prekážku a zostane stáť. Psovod v momente preklopenia prekážky vyjde zo svojho pôvodného miesta a keď je na úrovni psa, pes musí pokračovať v prekonávaní prekážky vedľa psovoda. Cvik sa končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda v základnom postoji. Preklápacia prekážka musí byť 4 m dlhá, široká 0,3 m, a preklápací bod je vo výške 0,4 – 0,6 m.
15. Cvik vysielanie na cieľ pes začne vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Cieľ (napr. stôl, bedňa apod.) má byť vysoký cca 0,4 – 0,6 m. Pes musí k cieľu utekať temperamentne a priamo, vyskočiť na cieľ a zotrvať na ňom minimálne 5 s a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda temperamentne pribehnúť a predsadnúť. Cvik sa končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda v základnom postoji.
16. Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi sa vykonáva na vzdialenosť 50 krokov. Psovod stojí čelom ku psovi. Psovod odkladá psa do dlhodobého odloženia 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes zostáva v dlhodobom odložení počas vykonania cvikov poslušnosti a cvikov na prekážkach iným ZT. Po ukončení cvikov 1 - 8 iným ZT, psovod na pokyn rozhodcu odchádza ku psovi a postaví sa na jeho pravú stranu. Na pokyn rozhodcu psovod končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel cvik v základnom postoji. Rušivé vplyvy sa vykonávajú počas cviku odloženia a prekonávania preklápacej prekážky druhým ZT.

3.5 Skúška záchranárskeho minima na stope – SZM-S

3.5.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 12 mesiacov
- účasť na skúške nie je podmienená splnením inej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.5.2 Predmet skúšky

3.5.2.1 Špeciálna práca – stopa

Stopa cudzia, 15 min. stará, 300 krokov dlhá, jeden krát lomená do pravého uhla, predmet na prvom úseku, pomocník na konci stopy, začiatok stopy je označený a opatrený predmetom pomocníka v igelitovom vrecku k načuchaniu. Časový limit na vypracovanie je 10 minút.

1.	uvedenie psa na stopu	10 bodov
2.	sledovanie 1. úseku stopy	10 bodov
3.	označenie predmetu	5 bodov
4.	vypracovanie lomu	5 bodov
5.	sledovanie 2. úseku stopy	10 bodov
6.	označenie osoby	10 bodov
	Spolu:	**50 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov

3.5.2.2 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť na vôdzke (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Aport voľný	10 bodov	ZP
4.	Štekanie psa na povel	10 bodov	ZP
5.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	

3.5.2.3 Prekážky

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	10 bodov	ZP
2.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
3.	Skok vysoký 0,5 m	10 bodov	ZP
4.	Skok ďaleký 1 m, MP 50 %	10 bodov	ZP
5.	Plazenie cez rúru 3 m	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	

3.5.2.4 Špeciálne cviky

1.	Prechod medzi dvomi ohňami	10 bodov	ZP
2.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
3.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
4.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
5.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	
	Spolu:	**200 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov	

3.5.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SZM-S

3.5.3.1 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce – stopa

1. Pri skúške sa prihliada na to, že ide o mladých začínajúcich psov.
2. Počas kladenia stopy pes a psovod musia byť umiestnení tak, aby nevideli pomocníka.
3. Predmet je položený vždy na prvom úseku v jeho druhej polovici, avšak maximálne 30 krokov pred lomom.
4. Ako predmet môže byť použitý akýkoľvek látkový alebo drevený predmet maximálne veľkosti topánky. Predmety musí mať pomocník pri sebe 30 min. pred začatím kladenia stopy.
5. Pred začatím kladenia stopy pomocník umiestni jeden z napachovaných predmetov do vrecka (mikroténové, igelitové), vytvorí, označí nášľap a položí vrecko v blízkosti nášľapu stopy tak, aby neodletelo. Po položení stopy zaľahne na konci stopy tvárou k zemi a v smere stopy.
6. Psovod sa zahlási rozhodcovi s pripraveným psom na vykonanie stopy a v hlásení mu uvedie spôsob označovania predmetu a osoby. Sú povolené spôsoby označovania predmetu v ľahu, v sede, v stoji a aportovaním. Po označení predmetu, resp. osoby psom, psovod hlási označenie zdvihnutím ruky.
7. Práca psa sa začína hodnotiť načuchaním pachu pomocníka z vrecka. Po načuchaní pes musí samostatne nájsť stopu a presne a radostne ju sledovať.
8. Psovod začína stopu 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Na tento povel pes musí okamžite zohnúť hlavu smerom k zemi a nízkym nosom nad terénom vyhľadať nášľap a sledovať stopu.
9. Psovod nasleduje psa vo vzdialenosti minimálne 10 m na stopovacej vôdzke (10 m) alebo na voľno. Stopovacou vôdzkou nesmie psovod psa ovplyvňovať. Pokiaľ rozhodca takúto činnosť psovoda zistí je povinný ho upozorniť na to, že ovplyvňuje psa. Po treťom napomenutí nasleduje odvolanie zo stopy a zapísanie len dosiahnutých bodov.
10. Pokiaľ pes vytiahne psovoda zo stopy na vzdialenosť väčšiu ako 10 m, t.j. pes je od stopy 20 m a je zrejmé, že pes už nebude schopný samostatne stopu nájsť, prácu ZT rozhodca ukončí a ZT dostane len body za prácu vykonanú do tohto okamihu.
11. Označenie predmetu musí byť v súlade s nahláseným označením, ktoré psovod uviedol rozhodcovi v hlásení. Pokiaľ pes označí predmet inou polohou, môže získať len polovicu bodov za daný predmet.
12. Ako predmety môžu byť použité veci dennej potreby, ktorých veľkosť nepresahuje veľkosť topánky. Minimálna veľkosť predmetu musí byť taká, aby pes, ktorý predmety aportuje, predmet nezhltol. Predmet musí mať pomocník pri sebe minimálne 30 min. pred začatím kladenia stopy.
13. Označenie pomocníka na konci stopy pes musí vykonať vystavením v niektorej z polôh (v sede, v ľahu, v stoji), alebo štekaním, alebo ich kombináciou.
14. Pokiaľ pes nenájde osobu na konci stopy, nemôže byť splnený limit skúšky.
15. Dĺžka kroku je cca 0,7 m.

3.5.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

Pripomienky k vykonaniu poslušnosti sú zhodné s kapitolou **3.1.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti** skúšky SZM-R.

3.5.3.3 Pripomienky k prekonaniu prekážok

Pripomienky k vykonaniu prekážok sú zhodné s kapitolou **3.1.3.3 Pripomienky k vykonaniu prekážok** skúšky SZM-R.

3.5.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov

Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov sú zhodné s kapitolou **3.1.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov** skúšky SZM-R.

3.6 Skúška práce záchranárskeho psa na stope – SPZP-S 1

3.6.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 14 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SZM–S
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.6.2 Predmet skúšky

3.6.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.6.2.2 Špeciálna práca - stopa

Stopa cudzia, 60 min. stará, 800 krokov dlhá, 3 krát lomená do pravého uhla, dva predmety na stope, pomocník na konci stopy, začiatok stopy je označený a opatrený predmetom pomocníka položeným pri nášľape k načuchaniu. Časový limit na vypracovanie je 20 minút.

1.	načuchanie stopy	10 bodov
2.	sledovanie 1. úseku stopy	20 bodov
3.	vypracovanie 1. lomu	10 bodov
4.	sledovanie 2. úseku stopy	20 bodov
5.	vypracovanie 2. lomu	10 bodov
6.	sledovanie 3. úseku stopy	20 bodov
7.	vypracovanie 3. lomu	10 bodov
8.	sledovanie 4. úseku stopy	20 bodov
9.	označenie 1. predmetu	5 bodov
10.	označenie 2. predmetu	5 bodov
11.	označenie osoby	70 bodov
	Spolu:	**200 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.7 Skúška práce záchranárskeho psa na stope – SPZP-S 2

3.7.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 16 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-S 1
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.7.2 Predmet skúšky

3.7.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.7.2.2 Špeciálna práca – stopa

Stopa cudzia, 120 min. stará, 1000 krokov dlhá, 5 krát lomená (jeden lom je ostrý), vedená cez dva rôzne terény (les - oranica, lúka - oranica apod.), štyri predmety na stope, pomocník na konci stopy, začiatok stopy nie je označený a je umiestnený na úsečke s dĺžkou 20 krokov. Pred uvedením na stopu je k dispozícii predmet pomocníka k načuchaniu. Časový limit na vypracovanie je 25 minút. Časový limit na vyhľadanie nášľapu 3 minúty.

1.	vyhľadanie nášľapu	10 bodov
2.	sledovanie 1. úseku stopy	10 bodov
3.	vypracovanie 1. lomu	10 bodov
4.	sledovanie 2. úseku stopy	10 bodov
5.	vypracovanie 2. lomu	10 bodov
6.	sledovanie 3. úseku stopy	10 bodov
7.	vypracovanie 3. lomu	10 bodov
8.	sledovanie 4. úseku stopy	10 bodov
9.	vypracovanie 4. lomu	10 bodov
10.	sledovanie 5. úseku stopy	10 bodov
11.	vypracovanie 5. lomu	10 bodov
12.	sledovanie 6. úseku stopy	10 bodov
13.	označenie 1.predmetu	5 bodov
14.	označenie 2. predmetu	5 bodov
15.	označenie 3. predmetu	5 bodov
16.	označenie 4. predmetu	5 bodov
17.	označenie osoby	60 bodov
	Spolu:	**200 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.8 Skúška práce záchranárskeho psa na stope – SPZP-S 3

3.8.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-S 2
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.8.2 Predmet skúšky

3.8.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina vysoká 2 m	tam	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 2 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m dlhú	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport k pomocníkovi		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
	Spolu:		**100 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.8.2.2 Špeciálna práca – stopa

Stopa cudzia, 180 min. stará, 2000 krokov dlhá, 6 krát lomená (jeden lom je ostrý, jeden oblúk), stopa je v dvoch úsekoch krížená používanou poľnou cestou (alebo kríženie je zabezpečené iným pomocníkom), 6 predmetov na stope, pomocník na konci stopy, začiatok stopy nie je označený a je opatrený predmetom pomocníka položeným na štvorci 20 x 20 krokov. Pred uvedením na stopu je k dispozícii predmet pomocníka k načuchaniu. Časový limit na vypracovanie je 40 minút. Časový limit na vyhľadanie predmetu 3 minúty.

1.	vyhľadanie predmetu	10 bodov
2.	sledovanie 1. úseku stopy	10 bodov
3.	vypracovanie 1. lomu	5 bodov
4.	sledovanie 2. úseku stopy	10 bodov
5.	vypracovanie 2. lomu	5 bodov
6.	sledovanie 3. úseku stopy	10 bodov
7.	vypracovanie 3. lomu	5 bodov
8.	sledovanie 4. úseku stopy	10 bodov
9.	vypracovanie 4. lomu	5 bodov
10.	sledovanie 5. úseku stopy	10 bodov
11.	vypracovanie 5. lomu	5 bodov
12.	sledovanie 6. úseku stopy	10 bodov
13.	vypracovanie 6. lomu	5 bodov
14.	sledovanie 7. úseku stopy	10 bodov
15.	označenie 1.predmetu	5 bodov
16.	označenie 2. predmetu	5 bodov
17.	označenie 3. predmetu	5 bodov
18.	označenie 4. predmetu	5 bodov
19.	označenie 5. predmetu	5 bodov
20.	označenie 6. predmetu	5 bodov
21.	označenie osoby	60 bodov
	Spolu:	**200 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov
	Spolu:	**300 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.8.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SPZP-S 1 až 3

3.8.3.1 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

Pripomienky k vykonaniu poslušnosti sú zhodné s kapitolou **3.4.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti** skúšok SPZP-R 1 - 3.

3.8.3.2 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - stopa

1. Počas kladenia stopy pes a psovod musia byť umiestnení tak, aby nevideli pomocníka.
2. Psovod sa zahlási rozhodcovi s pripraveným psom na vykonanie stopy a v hlásení mu uvedie spôsob označovania predmetu a osoby. Sú povolené spôsoby označovania predmetu v ľahu, v sede, v stoji a aportovaním. Po označení predmetu, resp. osoby psom, psovod hlási označenie zdvihnutím pravej ruky.
3. Počas stopy psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vypracovanie stopy.
4. Psovod začína stopu 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Na tento povel pes musí okamžite zohnúť hlavu smerom k zemi a nízkym nosom nad terénom vyhľadať nášľap a sledovať stopu.
5. Psovod nasleduje psa vo vzdialenosti minimálne 10 m na stopovacej vôdzke (10 m) alebo na voľno. Stopovacou vôdzkou nesmie psovod psa ovplyvňovať. Pokiaľ rozhodca takúto činnosť psovoda zistí je povinný ho upozorniť na to, že ovplyvňuje psa. Po treťom napomenutí nasleduje odvolanie zo stopy a zapísanie len dosiahnutých bodov.
6. Pokiaľ pes vytiahne psovoda zo stopy na vzdialenosť väčšiu ako 10 m t.j. pes je od stopy 20 m a je zrejmé, že pes už nebude schopný samostatne stopu nájsť, prácu ZT rozhodca ukončí a ZT dostane len body za prácu vykonanú do tohto okamihu.
7. Označenie predmetu musí byť v súlade s nahláseným označením, ktoré psovod uviedol v hlásení rozhodcovi. Pokiaľ pes označí predmet inou polohou, môže získať len polovicu bodov za daný predmet.
8. Označenie pomocníka na konci stopy pes musí vykonať vystavením v niektorej z polôh (v sede, v ľahu, v stoji) alebo štekaním, alebo ich kombináciou.
9. Pri skúške sa kladie dôraz na chuť psa pracovať na stope. Pes má na stope pracovať intenzívne počas celej stopy. Rýchlosť, ktorá nie je na úkor presnosti nie je prekážkou, naopak pri záchranárskej činnosti skôr výhodou.
10. Ako predmety sa používajú veci dennej potreby, ktorých veľkosť nepresahuje veľkosť topánky. Predmety môžu byť z ľubovoľného materiálu. Na prvom stupni sa používajú len predmety z dreva a látky. Na druhom a treťom stupni sa môžu okrem drevených a látkových predmetov použiť aj predmety plastové a kovové (nie mince). Minimálna veľkosť predmetov musí byť taká, aby pes, ktorý predmety aportuje, predmety nezhltol. Predmet musí mať pomocník pri sebe minimálne 30 min. pred začatím kladenia stopy.
11. Nášľap na stope v druhom stupni pomocník vytvorí tak, že medzi dvoma pomyselnými bodmi v teréne, ktoré sú od seba vzdialené cca 20 krokov, vytvorí nášľap, pričom k úsečke, ktorú vytvárajú tieto dva pomyselné body, prichádza kolmo z pravej alebo ľavej strany. Pred uvedením psa na stopu môže dať psovod psovi načuchať predmet pomocníka umiestnený vo vrecku (mikroténové, igelitové) v blízkosti úsečky.
12. Nášľap pri stope na treťom stupni pomocník vytvorí tak, že do pomyselného štvorca 20 x 20 krokov vstúpi z bočnej strany (nie zo strany navádzania psa), vytvorí nášľap a naň položí predmet. Pred uvedením psa na stopu môže dať psovod psovi načuchať predmet pomocníka umiestnený vo vrecku (mikroténové, igelitové) v blízkosti štvorca.
13. Pokiaľ nie je možné na stope tretieho stupňa zabezpečiť prechod cez používanú poľnú cestu, kríženie je potrebné vykonať iným pomocníkom a to 30 min. pred začiatkom vypracovania stopy záchranárskym tímom.
14. Pri stope tretieho stupňa neoznačenie predmetu na nášlape znamená adekvátnu bodovú zrážku, pokiaľ ale pes samostatne nájde stopu v časovom limite, môže pokračovať v práci ďalej.
15. Pomocník na stope tretieho stupňa je celý zahalený vo vlastnej prikrývke.
16. Pokiaľ pes nenájde osobu na konci stopy, nemôže byť splnený limit skúšky.
17. Dĺžka kroku je cca 0,7 m.

3.9 Skúška záchranárskeho minima na ploche – SZM-P

3.9.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 12 mesiacov
- účasť na skúške nie je podmienená splnením inej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia a telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.9.2 Predmet skúšky

3.9.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie na ploche

Vyhľadanie na ploche na priestore o rozmeroch 100 x 50 m, 1 sediaca osoba. Terén pre vyhľadanie: stredne riedky les, riedke kroviny, atď. Časový limit na vypracovanie je 10 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	20 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	20 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu	5 bodov
	Spolu:	**50 bodov**
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov

3.9.2.3 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť na vôdzke (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Aport voľný	10 bodov	ZP
4.	Štekanie psa na povel	10 bodov	ZP
5.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	

3.9.2.4 Prekážky

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	10 bodov	ZP
2.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
3.	Skok vysoký 0,5 m	10 bodov	ZP
4.	Skok ďaleký 1 m, MP 50 %	10 bodov	ZP
5.	Plazenie cez rúru 3 m	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	

3.9.2.5 Špeciálne cviky

1.	Prechod medzi dvomi ohňami	10 bodov	ZP
2.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
3.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
4.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
5.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
	Spolu:	**50 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	35 bodov	
	Spolu:	**200 bodov**	
	Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov	

3.9.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SZM-P

3.9.3.1 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie na ploche

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi a oznámi mu spôsob označovania osoby psom. Sú prípustné označenia:
   - štekaním
   - „nálezkou“ - pre tento spôsob označovania nájdených osôb je pes vybavený zvláštnym obojkom s pripevnenou nálezkou. Pri použití nórskej nálezky musí byť pred prácou prevedená kontrola, či pes nálezku môže voľne vziať a či je možno ju nechať spadnúť. Obojok musí mať samo uvoľňovací mechanizmus, ktorý psa ochráni pred zranením. Pes po nájdení osoby prinesie nálezku k psovodovi. Presadnutie pri odovzdaní nálezky sa nevyžaduje. Po odobraní nálezky a pokyn rozhodcu vedie pes psovoda samostatne priamou cestou k ukrytej osobe alebo k miestu značenia, pričom s ním stále udržuje kontakt. Pes pri tom môže byť pripnutý na vôdzku ľubovoľnej dĺžky, max. 10 m. Pokiaľ pes dôjde k osobe, musí u nej samostatne zostať. Psovod k nemu pristúpi, uvoľní ho z vôdzky a ukončí značenie. Kritéria hodnotenia: predvedenie, uchopenie nálezky, prinesenie nálezky ku psovodovi bez jej pustenia, návrat k nájdenej osobe po odovzdaní nálezky, nekľudné držanie nálezky nie je chybné, za výrazné prekusovanie sa zníži zodpovedajúcim spôsobom bodové hodnotenie. Pri posudzovaní udržania kontaktu psa so psovodom pri vedení k osobe je treba brať do úvahy podmienky ovplyvňované terénom. Nie je chybou, pokiaľ v hustom teréne psovod psa krátkodobo zastaví, aby za ním mohol dôjsť.
   - dovádzaním - pri dovádzaní dovedie pes psovoda najrýchlejšou cestou k nájdenej osobe), pes behá najrýchlejšou (priamou) cestou medzi psovodom a ukrytou osobou a vedie tak psovoda k ukrytej osobe, prípadne k miestu nálezu. Pes nesmie byť v priebehu celého značenia pripútaný na vôdzke. Toto správanie musí pes vykazovať až do príchodu psovoda k nájdenej osobe alebo miestu nálezu. Okrem toho musí pes pri psovodovi vykazovať jasný vzorec správania, vďaka ktorému je jednoznačné, že pes označuje. Psovod oznámi vzorec správania rozhodcovi pred začiatkom špeciálnej práce. Toto správanie zahŕňa napríklad naskakovanie na psovoda alebo narážanie do neho, štekanie na psovoda, očný kontakt medzi psom a psovodom apod. Hodnotenie: predvedenie, priame vedenie psovoda k nájdenej osobe.
2. Psovod má určenú trasu postupu prehľadávania terénu. Túto trasu musí dodržať. Nie je povolené vracať sa späť. Pokiaľ psovod dosiahne konečného bodu trasy, práca ZT sa končí. Pochodová os je vedená stredom terénu v dĺžke 100 m, šírka terénu je 50 m a psovod vysiela psa 25 m do každej strany.
3. Rozhodca postupuje spoločne so ZT, aby objektívne posúdil prácu ZT.
4. Počas hľadania psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vyhľadanie.
5. Psovod na začiatku a počas hľadania vydáva zvukové a posunkové povely na prehľadanie. Na tieto povely reaguje pes tak, že prehľadáva priestor lesa a hľadá nezvestnú osobu. Čím menej povelov psovod psovi dáva, tým je práca psa samostatnejšia a hodnotnejšia. Ovládanie psa píšťalkou je povolené, ale musí byť dopredu nahlásené rozhodcovi.
6. Psovod nález osoby hlási zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje nezvestnú osobu".
7. Pri príchode k nájdenej osobe si psovod psa pripúta na vôdzku, nájdenú osobu psovod zodvihne a privedie k rozhodcovi.
8. Akákoľvek pomoc psovoda psovi, ktorý vystavuje nezvestnú osobu, ktorá by viedla k označeniu, znamená znulovanie označenia osoby a za vyhľadanie osoby psovod získa len dielčie body (pokiaľ nález oznámi).
9. Plný počet bodov za označenie osoby môže získať len pes, ktorý označuje nájdenú osobu do 10 sekúnd od jej vystavenia intenzívnym štekaním alebo rýchlym a čo najkratším príchodom ku psovodovi s „nálezkou“ a/alebo dovedením k osobe.
10. Záchranársky tím nesplní bodový limit časti skúšky:
    - pri nenájdení osoby
    - pri označení falošného nálezu (v tomto prípade sa práca okamžite končí a záchranársky tím dostane len doposiaľ získané body)
11. Záchranársky tím bude diskvalifikovaný pri napadnutí pomocníka, rozhodcu, členov záchrannej čaty alebo psovoda psom.
12. Pomocník musí byť oblečený v odeve, ktorý splýva s prostredím a je voľne umiestnený na povrchu terénu. Pomocník neodchádza od psovoda priamo, ale je už založený v úkryte. Úkryt pomocníka nie je nutné meniť po každom ZT.

3.9.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

Pripomienky k vykonaniu poslušnosti sú zhodné s kapitolou **3.1.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti** skúšky SZM-R.

3.9.3.3 Pripomienky k prekonaniu prekážok

Pripomienky k vykonaniu prekážok sú zhodné s kapitolou **3.1.3.3 Pripomienky k vykonaniu prekážok** skúšky SZM-R.

3.9.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov

Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov sú zhodné s kapitolou **3.1.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnych cvikov** skúšky SZM-R.

3.10 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche – SPZP-P 1

3.10.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 14 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SZM-P
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.10.2 Predmet skúšky

3.10.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
Spolu:			**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov	

3.10.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie na ploche

1. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 100 x 100 m, 1 sediaca osoba. Terén pre vyhľadanie: stredne riedky les, kroviny, atď. Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	40 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu	10 bodov
Spolu:		**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

2. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 100 x 100 m, 1 ležiaca osoba v teréne. Terén pre vyhľadanie: stredne riedky les, kroviny, atď. Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	40 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	40 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa	10 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu	10 bodov
Spolu:		**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.11 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche – SPZP-P 2

3.11.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 16 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-P 1
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.11.2 Predmet skúšky

3.11.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina nízka s nábehovými doskami 1 m	tam-späť	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 1,5 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport voľný		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
Spolu:			**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov	

3.11.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie na ploche

1. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 100 x 150 m, 2 osoby v teréne (dve ležiace nezistiteľné voľným okom). Terén pre vyhľadanie: hustý les, husté kroviny, atď. Časový limit na vypracovanie je 20 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	15 +15 bodov	30 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	30 + 30 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu		5 bodov
Spolu:			**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov

2. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 100 x 150 m, 2 osoby v teréne (dve ležiace nezistiteľné voľným okom). Terén pre vyhľadanie: hustý les, husté kroviny, atď. Časový limit na vypracovanie je 20 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	15 +15 bodov	30 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	30 + 30 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu		5 bodov
Spolu:			**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.12 Skúška práce záchranárskeho psa na ploche – SPZP-P 3

3.12.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-P 2
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.12.2 Predmet skúšky

3.12.2.1 Poslušnosť

1.	Kladina vysoká 2 m	tam	10 bodov	ZP
2.	Šplh 1,6 m prekážka typu "A"	tam-späť	10 bodov	ZP
3.	Skok ďaleký 2 m, MP 50 %	tam	10 bodov	ZP
4.	Plazenie cez rúru 3 m dlhú	tam	10 bodov	ZP
5.	Vodorovný rebrík	tam	10 bodov	ZP
6.	Aport k pomocníkovi		10 bodov	ZP
7.	Pohyblivá kladina na sudoch	tam	10 bodov	ZP
8.	Preklápacia prekážka	tam	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený		10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi		10 bodov	ZP
Spolu:			**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov	

3.12.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie na ploche

1. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 150 x 150 m, 3 osoby v teréne (ležiace nezistiteľné voľným okom, prípadne max. do výšky 2 m). Terén pre vyhľadanie: hustý ťažko priechodný les, husté kroviny, malinčie atď. Časový limit na vypracovanie je 30 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	10 + 10 + 10 bodov	30 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	20 + 20 + 20 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu		5 bodov
Spolu:			**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov

2. **Vyhľadanie na ploche** na priestore o rozmeroch 150 x 150 m, 3 osoby v teréne (ležiace nezistiteľné voľným okom, prípadne max. do výšky 2 m). Terén pre vyhľadanie: hustý ťažko priechodný les, husté kroviny, malinčie atď. Časový limit na vypracovanie je 30 minút.

1.	Vyhľadanie nezvestnej osoby	10 + 10 + 10 bodov	30 bodov
2.	Označenie nezvestnej osoby	20 + 20 + 20 bodov	60 bodov
3.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		5 bodov
4.	Súhra záchranárskeho tímu		5 bodov
Spolu:			**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			70 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.12.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SPZP-P 1 až 3

3.12.3.1 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

Pripomienky k vykonaniu poslušnosti sú zhodné s kapitolou **3.4.3.2 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti** skúšok SPZP-R 1 - 3.

3.12.3.2 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie na ploche

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi a oznámi mu spôsob označovania osoby psom. Sú prípustné označenia:
   - štekaním
   - „nálezkou“ - pre tento spôsob označovania nájdených osôb je pes vybavený zvláštnym obojkom s pripevnenou nálezkou. Pri použití nórskej nálezky musí byť pred prácou prevedená kontrola, či pes nálezku môže voľne vziať a či je možno ju nechať spadnúť. Obojok musí mať samo uvoľňovací mechanizmus, ktorý psa ochráni pred zranením. Pes po nájdení osoby prinesie nálezku k psovodovi. Presadnutie pri odovzdaní nálezky sa nevyžaduje. Po odobraní nálezky a pokyn rozhodcu vedie pes psovoda samostatne priamou cestou k ukrytej osobe alebo k miestu značenia, pričom s ním stále udržuje kontakt. Pes pri tom môže byť pripnutý na vôdzku ľubovoľnej dĺžky, max. 10 m. Pokiaľ pes dôjde k osobe, musí u nej samostatne zostať. Psovod k nemu pristúpi, uvoľní ho z vôdzky a ukončí značenie. Kritéria hodnotenia: predvedenie, uchopenie nálezky, prinesenie nálezky ku psovodovi bez jej pustenia, návrat k nájdenej osobe po odovzdaní nálezky, nekľudné držanie nálezky nie je chybné, za výrazné prekusovanie sa zníži zodpovedajúcim spôsobom bodové hodnotenie. Pri posudzovaní udržania kontaktu psa so psovodom pri vedení k osobe je treba brať do úvahy podmienky ovplyvňované terénom. Nie je chybou, pokiaľ v hustom teréne psovod psa krátkodobo zastaví, aby za ním mohol dôjsť.
   - dovádzaním - pri dovádzaní dovedie pes psovoda najrýchlejšou cestou k nájdenej osobe), pes behá najrýchlejšou (priamou) cestou medzi psovodom a ukrytou osobou a vedie tak psovoda k ukrytej osobe, prípadne k miestu nálezu. Pes nesmie byť v priebehu celého značenia pripútaný na vôdzke. Toto správanie musí pes vykazovať až do príchodu psovoda k nájdenej osobe alebo miestu nálezu. Okrem toho musí pes pri psovodovi vykazovať jasný vzorec správania, vďaka ktorému je jednoznačné, že pes označuje. Psovod oznámi vzorec správania rozhodcovi pred začiatkom špeciálnej práce. Toto správanie zahŕňa napríklad naskakovanie na psovoda alebo narážanie do neho, štekanie na psovoda, očný kontakt medzi psom a psovodom apod. Hodnotenie: predvedenie, priame vedenie psovoda k nájdenej osobe.
2. Psovod ďalej oznámi trasu postupu prehľadávania terénu, postup podľa zvolenej taktiky prehľadávania mu musí byť umožnený, o prípadnej zmene taktiky v priebehu hľadania informuje rozhodcu. Nie je povolené vracať sa späť. Pokiaľ psovod dosiahne konečného bodu trasy, alebo prehľadá celý priestor, práca ZT sa končí. Psovod nesmie začínať zo strany, z ktorej boli zakladaní figuranti. Rozhodca môže vymedziť priestor, do ktorého psovod nesmie vstupovať, pričom tam môže poslať len psa.
3. Rozhodca postupuje spoločne so ZT, aby objektívne posúdil prácu ZT.
4. Počas hľadania psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vyhľadanie.
5. Psovod na začiatku a počas hľadania vydáva zvukové a posunkové povely na prehľadanie. Na tieto povely reaguje pes tak, že prehľadáva priestor plochy a hľadá nezvestné osoby. Čím menej povelov psovod psovi dáva, tým je práca psa samostatnejšia a hodnotnejšia. Ovládanie psa píšťalkou je povolené, ale musí byť dopredu nahlásené rozhodcovi.
6. Psovod nález osoby hlási zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje nezvestnú osobu".
7. Prvú nájdenú osobu psovod zodvihne a pokračuje so psom v hľadaní. Nájdená osoba ihneď opúšťa priestor prehľadávania podľa pokynov rozhodcu.
8. Psovod sa aktívne zúčastňuje vyprosťovania (ošetrovania) len poslednej nájdenej osoby. Pes počas tejto činnosti môže byť odložený v blízkosti nálezu, avšak môže sa aj voľne pohybovať, ale nesmie zavadzať a brániť v činnosti.
9. Akákoľvek pomoc psovoda psovi, ktorý vystavuje nezvestnú osobu, ktorá by viedla k označeniu, znamená znulovanie označenia osoby a za vyhľadanie osoby psovod získa len dielčie body (pokiaľ nález oznámi).
10. Plný počet bodov za označenie osoby môže získať len pes, ktorý označuje nájdenú osobu do 10 sekúnd od jej vystavenia intenzívnym štekaním alebo rýchlym a čo najkratším príchodom ku psovodovi s „nálezkou“ a/alebo dovedením k osobe.
11. Záchranársky tím nesplní bodový limit časti skúšky:
    - pri nenájdení niektorej osoby

- pri označení falošného nálezu (v tomto prípade sa práca okamžite končí a záchranársky tím dostane len doposiaľ získané body)

12. Záchranársky tím bude diskvalifikovaný pri napadnutí pomocníka, rozhodcu, členov záchrannej čaty alebo psovoda psom.
13. Pomocníci na všetkých stupňoch musia byť oblečení v odevoch, ktoré splývajú s prostredím. Na prvom a druhom stupni sú pomocníci umiestnení voľne na teréne. Na treťom stupni minimálne jeden pomocník musí byť zakrytý (porastom, vetvami, atď.). Vzdialenosť medzi pomocníkmi musí byť minimálne 20 m. Úkryty pomocníkov nie je nutné meniť po každom ZT. Pomocníci musia byť na miestach založení aspoň 10 min. pred nástupom ZT.
14. Pri druhej špeciálnej práci - vyhľadanie na ploche nemôže byť použitý ten istý terén ako pri prvej špeciálnej práci – vyhľadanie na ploche. Pomocníci pri obidvoch prácach môžu byť rovnakí.
15. Medzi jednotlivými časťami špeciálnych prác - vyhľadanie na ploche, musí byť časový odstup minimálne 30 min.

3.13 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode – SPZP-V 1

3.13.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 14 mesiacov
- účasť na skúške nie je podmienená splnením žiadnej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.13.2 Predmet skúšky

3.13.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
6.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
7.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
8.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
9.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.13.2.2 Špeciálna práca vo vode

1.	Privolanie z člnu na breh (50 m - pes suchý)	30 bodov
2.	Aport z vody na breh predmetu odhodeného psovodom (cca 15 m)	30 bodov
3.	Vysielanie pre cudzí predmet plávajúci na hladine (cca 15 m)	35 bodov
4.	Prinesenie záchranného kolesa topiacemu	35 bodov
5.	Pritiahnutie topiaceho (záchranným kolesom)	70 bodov
Spolu:		**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.14 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode – SPZP-V 2

3.14.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 16 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-V 1
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.14.2 Obsah skúšky

3.14.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
6.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
7.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
8.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
9.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.14.2.2 Špeciálna práca vo vode

1.	Vysielanie pre stratený predmet z člnu (pádlo apod.)	30 bodov
2.	Prinesenie lana surfárovi	30 bodov
3.	Privlečenie surfára v ťažkostiach (50 m)	70 bodov
4.	Záchrana aktívne topiacej sa osoby	70 bodov
Spolu:		**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.15 Skúška práce záchranárskeho psa vo vode – SPZP-V 3

3.15.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-V 2
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.15.2 Predmet skúšky

3.15.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Pohyblivá doska na sudoch	10 bodov	ZP
6.	Prechod cez nepríjemný materiál	10 bodov	ZP
7.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
8.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
9.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.15.2.2 Špeciálna práca vo vode

1.	Prinesenie lana k člnu	30 bodov
2.	Privlečenie člnu s troma osobami	50 bodov
3.	Záchrana aktívne sa topiacej osoby	60 bodov
4.	Záchrana pasívne ležiacej osoby na hladine	60 bodov
Spolu:		**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:		140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.15.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SPZP-V 1 až 3

3.15.3.1 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

1. Cvik ovládateľnosť na voľno (bez vôdzky) vykonáva psovod na 1 zvukový a/alebo posunkový povel pre zaradenie psa k nohe samostatne, podľa skúšobným poriadkom určenej schémy. Pes počas vodenia musí psovoda radostne a presne nasledovať pri jeho ľavej nohe. Vôdzku pri vykonávaní tohto cviku má psovod vo vrecku, alebo zavesenú z ľavého ramena na pravý bok. Zvukový a/alebo posunkový povel môže psovod použiť iba pri vykročení a zmene tempa, pri zastavení a obratoch nie je povolený.
2. Privolanie psa psovod vykonáva zo zaujatia psa inou osobou (pomocníkom, prípadne rozhodcom) na pokyn rozhodcu. Cvik musí pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vykonať predsadnutím pred psovoda. Cvik je ukončený v základnom postoji.
3. Polohovanie psa pri nohe bez vôdzky vykonáva psovod na pokyn rozhodcu. Každá poloha (sadni, ľahni, stoj) musí byť vykonaná dvakrát v rôznych kombináciách. Psovod pritom môže použiť 1 zvukový a/alebo posunkový povel pre každú polohu.
4. Aport voľný sa vykonáva na vzdialenosť cca 10 krokov. Môže byť použitý ľubovoľný predmet dennej potreby. Nesmie však byť použitá potrava. Psovod so psom v základnom postoji odhadzuje predmet. Povel na prinesenie môže byť vydaný až keď sa predmet prestane pohybovať. Pes, ktorý kľudne sedí pri nohe psovoda, musí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel bežať priamym smerom k predmetu, ihneď ho uchopiť a rýchlo priamym smerom ho priniesť späť. Pes si sadá tesne a priamo pred psovoda a predmet kľudne drží tak dlho, až kým mu ho psovod po krátkej pauze 1 zvukovým povelom na odovzdanie neodoberie. Na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa pes zaradí k nohe psovoda. Medzi odhodením, vyslaním, odobratím a priradením k nohe musia byť dodržané predpísane (3 s) pauzy.
5. Pohyblivú dosku na sudoch pes začína prekonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel. Po vyskočení na dosku môže psovod vydať 1 zvukový povel, na ktorý pes musí v smere pohybu zastaviť, a to v prvej polovici dĺžky dosky. Potom, čo sa pes na doske zastaví, rozhodca vydá pokyn psovodovi na pokračovanie cviku. Psovod vyjde zo svojho pôvodného miesta a keď je na úrovni psa, môže vydať 1 zvukový a/alebo posunkový povel na pokračovanie v chôdzi a ide popri psovi až na koniec dosky. Pes musí na konci dosky ostať samostatne stáť. Na pokyn rozhodcu psovod dá psovi 1 zvukový a/alebo posunkový povel k pokračovaniu. Na konci dosky pes zoskočí na zem a psovod ho 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom usadí do základného postoja. Pohyblivá doska na sudoch musí byť 4 m dlhá, 0,30 m široká, na koncoch dosky sudy o priemere cca 0,40 m.
6. Prechod cez nepríjemný materiál psovod začína na pokyn rozhodcu zo základného postoja bez vôdzky. Psovod vydá 1 zvukový a/alebo posunkový povel a vykročí. ZT prechádza cez nepríjemný materiál jedným smerom. Pes musí nasledovať psovoda pri nohe presne a bez známok strachu z nepríjemného materiálu. Psovod vykoná jedno zastavenie na nepríjemnom materiály, kde si pes sadá bez povelu psovoda. Po splnení cviku psovod zastane, postaví sa do základného postoja a čaká na ďalší pokyn rozhodcu. Psovod sa nesmie úmyselne vyhýbať častiam materiálu, ktoré by psovi robili obtiaže. V takom prípade rozhodca musí dať vykonanie cviku zopakovať. Nepríjemný materiál musí byť nestabilný a rôznorodý v rozmere minimálne 3 x 3 kroky.
7. Cvik vysielanie na cieľ pes začne vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Cieľ (napr. stôl, bedňa apod.) má byť vysoký cca 0,4 – 0,6 m. Pes musí k cieľu utekať temperamentne a priamo, vyskočiť na cieľ a zotrvať na ňom minimálne 5 s a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda temperamentne pribehnúť, predsadnúť. Cvik sa končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda v základnom postoji.
8. Pri cviku nosenie psa, je možné psa zdvíhať zo zeme alebo z vyvýšeného miesta (stôl, kladina atď.). Zo základného postoja po odpútaní psa z vôdzky, pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vyskočí na stôl, z ktorého ho psovod dvihne (prípadne ho psovod dvihne po odpútaní z vôdzky priamo zo zeme), nesie ho 10 krokov v priamom smere a potom ho odovzdá pomocníkovi. Pri nosení musí mať pes voľný chvost. Pomocník potom nesie psa ďalších 10 krokov, zatiaľ čo psovod ostáva stáť na mieste. Následne pomocník položí psa na zem. Pes musí zostať u neho, pokiaľ na pokyn rozhodcu psovod psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom neprivolá k sebe. Pes má radostne a rýchlo pribehnúť, predsadnúť pred psovoda a na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa zaradiť k nohe psovoda.
   Pokiaľ psovod nie je schopný v odôvodnených prípadoch svojho psa uniesť, vykoná zdvihnutie psa zo stola (zeme), jeho nesenie a odovzdanie pomocník. Psovod ide až k miestu odovzdania psa súčasne s ním a po odovzdaní vykoná zvyšok cviku podľa skúšobného poriadku.
9. Prechod skupinou osôb. ZT prechádza protiidúcou pohybujúcou sa skupinou osôb (min.4 osoby s dvoma psami). Osoby v skupine sú od seba vzdialené cca 4 kroky. Skupina ide oproti ZT, pričom psovod so psom na vôdzke prejde pomyselnou stredovou osou skupiny. Po prejdení skupiny sa ZT na pokyn rozhodcu otočí čelom vzad a zároveň sa otočí aj skupina osôb. ZT opätovne vojde

pomyselnou stredovou osou do skupiny, pričom skupina aj ZT sa na pokyn rozhodcu zastavia. Psovod po zastavení podá ľubovoľnej osobe zo skupiny ruku (nemusí to byť osoba so psom). Následne sa skupina aj ZT opäť pohnú. ZT sa po vyjdení zo skupiny zastaví a ukončí cvik v základnom postoji. Pes je počas celého vykonávania cviku na vôdzke. Pes sa má správať kľudne, nesmie prejavovať známky strachu a agresie. Pokiaľ sa pes prejaví výrazne agresívne, prípadne bojazlivo voči osobám alebo psom v skupine, ale psovod ho ešte dokáže zvládnuť, je cvik hodnotený nulou. Pokiaľ je pes v skupine neovládateľne agresívny, prípadne bojazlivý, napadne člena skupiny alebo psa, musí byť okamžite diskvalifikovaný.

10. Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi sa vykonáva na vzdialenosť 50 krokov. Psovod stojí čelom ku psovi. Psovod odkladá psa do dlhodobého odloženia 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes zostáva v dlhodobom odložení počas vykonania cvikov časti poslušnosť iným ZT. Po ukončení cvikov 1 - 6 iným ZT, psovod na pokyn rozhodcu odchádza ku psovi a postaví sa na jeho pravú stranu. Na pokyn rozhodcu psovod končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel cvik v základnom postoji. Rušivé vplyvy sa vykonávajú počas cviku odloženia a počas ovládateľnosti bez vôdzky druhým ZT.

3.15.3.2 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce vo vode

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi.
2. Rozhodca je povinný skontrolovať výstroj ZT, záchranné vesty posádky člnu, materiálne - technické vybavenie potrebné pre vykonanie špeciálnej práce vo vode (motorový čln - všade označovaný ako čln, surfovú dosku, lano, záchranné koleso, ochranu rúk topiaceho sa pomocníka v telovej farbe, bóje atď.).
3. ZT, pomocníci a všetci účastníci špeciálnych prác vo vode (posádka člnu) musia byť plavci.
4. Cvik privolanie z člnu na breh (50 m - pes suchý) sa vykonáva z člnu, ktorý je na vode vzdialený od brehu 50 m. Pes je v člne a je suchý. Na pokyn rozhodcu psovod privolá psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes musí okamžite zareagovať na povel, bez váhania skočiť z člna do vody a čo najkratšou cestou priplávať k psovodovi. Pri vyjdení na breh predsadne pred psovoda. Cvik ukončí ZT v základnom postoji. Otrasenie sa psa z vody pred predsadnutím nemá za následok bodové straty.
5. Cvik aportovanie z vody na breh ZT vykoná tak, že psovod, ktorý stojí so psom na brehu v základnom postoji odhodí plávajúci predmet do vody na vzdialenosť minimálne 15 m. Na pokyn rozhodcu psovod vysiela psa pre predmet 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes musí bez váhania vliezť do vody, priplávať k predmetu, uchopiť ho, priniesť psovodovi a predsadnúť pred psovoda. Na 1 zvukový povel pes odovzdá aport psovodovi. Cvik sa končí v základnom postoji. Pred predsadnutím pred psovoda sa môže pes otriasť z vody, ale nesmie vypustiť aport. V prípade, že pes vypustí aport pred psovodom na brehu môže byť hodnotení len známkou "uspokojivo".
6. Cvik vysielanie pre cudzí predmet plávajúci po hladine (cca 15 m) sa vykoná tak, že ZT sa prechádza po brehu a je upozornený rozhodcom na kľudne plávajúci predmet na hladine. Psovod vyšle psa do smeru, kde je predmet 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes musí bez váhania vliezť do vody v smere, kde ho psovod vysiela a musí predmet nájsť a priniesť psovodovi. Na 1 zvukový povel pes odovzdá aport psovodovi. Cvik sa končí v základnom postoji. Pred predsadnutím pred psovoda sa môže pes otriasť z vody, ale nesmie vypustiť predmet. V prípade, že pes vypustí aport pred psovodom na brehu, môže byť hodnotení len známkou "uspokojivo". Predmet musí byť dobre viditeľný a takej veľkosti a váhy, aby pes bol schopný ho uniesť.
7. Cvik prinesenie záchranného kolesa topiacemu ZT vykonáva z brehu. Na pokyn rozhodcu začne pomocník predstierať topenie. Psovod vezme koleso, ktoré je priviazané na lano a lano strčí psovi do papule. Na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovod vysiela psa so záchranným kolesom smerom k topiacej sa osobe. Pes musí čo najrýchlejšie doplávať k topiacej sa osobe a vyčkať v blízkosti osoby až do momentu uchopenia záchranného kolesa osobou. Po uchopení kolesa topiacou sa osobou môže psovod vydať 1 zvukový pomocný povel na privolanie psa. Hodnotenie cviku sa končí uchopením záchranného kolesa topiacou sa osobou. Ovládanie psa píšťalkou je povolené, ale musí byť dopredu nahlásené rozhodcovi.
8. Cvik pritiahnutie topiaceho naväzuje na cvik prinesenie záchranného kolesa topiacemu. Cvik sa začína hodnotiť od momentu uchopenia záchranného kolesa osobou. V momente uchopenia záchranného kolesa osobou musí pes čo najkratšou cestou osobu pritiahnuť k brehu. Psovod môže použiť 1 zvukový povel po uchopení záchranného kolesa topiacim. Osoba kľudne leží na hladine, drží sa kolesa a čiastočne pomáha jednou rukou pri plávaní. Keď je pes s osobou pri brehu, musí psovod osobu vytiahnuť na breh. Pes pri vyťahovaní osoby psovodom na breh nesmie zavadzať, alebo inak rušiť činnosť psovoda.
9. Cvik vysielanie pre stratený predmet z člnu (pádlo apod.) je vykonaný tak, že počas plavby ZT v člne, pomocník vyhodí predmet z člnu (napr. pádlo) tak, aby to pes nevidel. Po 15 m plavby čln zastaví a psovod vyšle psa do smeru, kde je stratený predmet 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes musí bez obáv skočiť z člna do vody v smere, ktorý ukazuje psovod a priniesť stratený predmet. Keď je pes s predmetom pri člne, psovod ho vytiahne na čln.

10. Cvik prinesenie lana surfárovi ZT vykonáva z brehu. Na pokyn rozhodcu začne pomocník na surfe volať o pomoc. Psovod vezme lano, strčí ho psovi do papule a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vysiela psa s lanom smerom k surfárovi. Pes musí čo najrýchlejšie doplávať k surfárovi a odovzdať mu lano. Hodnotenie cviku sa končí uchopením lana surfárom.
11. Cvik privlečenie surfára v ťažkostiach (50 m) naväzuje na cvik prinesenie lana surfárovi.
    Cvik sa začína hodnotiť od momentu uchopenia lana surfárom. Surfár po uchopení lana priviaže jeden koniec lana o surf a druhý koniec lana podá psovi, ktorý zatiaľ čaká v blízkosti surfu. Pes musí okamžite uchopiť lano a na 1 zvukový povel psovoda musí čo najkratšou cestou plávať k brehu. Pri brehu psovod pomôže surfárovi na breh.
12. Cvik záchrana aktívne topiacej sa osoby vykonáva ZT z brehu. ZT sa prechádza po brehu. Pes je na voľno. Rozhodca upozorní psovoda na topiacu sa osobu. Psovod musí okamžite zareagovať a vyslať psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom pre topiacu sa osobu. Pes musí bez obáv a čo najrýchlejšie priplávať k topiacej sa osobe a pred osobou urobiť mierny oblúk tak, aby sa osoba mohla chytiť postroja. Keď pes ucíti ťah na postroji, musí sa čo najrýchlejšie, samostatne vrátiť smerom k brehu. Psovod môže použiť pomocný 1 zvukový povel pre návrat psa v momente, keď osoba uchopí postroj a pevne sa drží. Keď je pes s osobou pri brehu, musí psovod osobu vytiahnuť na breh. Pes pri vyťahovaní osoby psovodom na breh nesmie zavadzať, alebo inak rušiť činnosť psovoda. Pri neúspešnom uchopení postroja topiacou sa osobou musí pes plávať okolo osoby dovtedy, pokým sa osoba nechytí postroja.
13. Cvik prinesenie lana k člnu ZT vykonáva podobne ako cvik privlečenie surfára.
14. Cvik privlečenie člnu s tromi osobami ZT vykonáva podobne ako cvik prinesenie lana surfárovi.
15. Cvik záchrana pasívne ležiacej osoby na hladine vykonáva ZT z brehu. ZT sa prechádza po brehu. Pes je na voľno. Rozhodca upozorní psovoda na osobu, ktorá leží na hladine a nejaví známky života. Psovod musí okamžite zareagovať a vyslať psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom pre osobu. Pes musí bez obáv a čo najrýchlejšie priplávať k osobe, uchopiť ju za predlaktie ruky a ťahať smerom k brehu. Psovod môže psa povzbudiť jeden krát zvukovým povelom pre návrat. Keď je pes s osobou pri brehu, musí psovod osobu vytiahnuť na breh. Pes pri vyťahovaní osoby psovodom na breh nesmie zavadzať, alebo inak rušiť činnosť psovoda. Pri tomto cviku pomocník (topiaca sa osoba) musí mať na predlaktí ochrannú manžetu v telovej farbe.

3.16 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne – SPZP-L 1

3.16.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 14 mesiacov
- účasť na skúške nie je podmienená splnením žiadnej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.16.2 Predmet skúšky

3.16.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Chodenie psa za psovodom v stope	10 bodov	ZP
6.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
7.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
8.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.16.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v lavíne

Vyhľadanie v lavíne na priestore o rozmeroch 50 x 100 krokov so súvislou pokrývkou snehu, 1 osoba zasypaná snehom v hĺbke cca 0,5 m pod snehom, dva predmety (osobné veci osoby do veľkosti zimnej bundy) zahrnuté snehom, okom neviditeľné. Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

1.	Vyhľadanie snehom zasypanej osoby		40 bodov
2.	Označenie snehom zasypanej osoby		60 bodov
3.	Nájdenie a označenie predmetu	15 + 15 bodov	30 bodov
4.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		30 bodov
5.	Práca psovoda pri vyhľadávaní		20 bodov
6.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		20 bodov
Spolu:			**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.17 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne – SPZP-L 2

3.17.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 16 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-L 1
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.17.2 Predmet skúšky

3.17.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Chodenie psa za psovodom v stope	10 bodov	ZP
6.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
7.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
8.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.17.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v lavíne

Vyhľadanie v lavíne na priestore o rozmeroch 100 x 100 krokov so súvislou pokrývkou snehu, 2 osoby zasypané snehom v hĺbke cca 1 m pod snehom, jeden predmet (batoh s osobnými vecami hľadanej osoby) zahrnutý snehom, okom neviditeľný. Časový limit na vypracovanie je 20 minút.

1.	Vyhľadanie snehom zasypaných osôb	20 + 20 bodov	40 bodov
2.	Označenie snehom zasypaných osôb	50 + 50 bodov	100 bodov
3.	Nájdenie a označenie predmetu		10 bodov
4.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		20 bodov
5.	Práca psovoda pri vyhľadávaní		20 bodov
6.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		10 bodov
Spolu:			**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.18 Skúška práce záchranárskeho psa v lavíne – SPZP-L 3

3.18.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- účasť na skúške je podmienená splnením skúšky SPZP-L 2
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov
- povelová technika je uvedená za cvikom Z- zvukový povel, P- posunkový povel

3.18.2 Predmet skúšky

3.18.2.1 Poslušnosť

1.	Ovládateľnosť bez vôdzky (podľa schémy v obrazovej časti)	10 bodov	ZP
2.	Privolanie psa zo zaujatia	10 bodov	ZP
3.	Polohovanie psa pri nohe	10 bodov	ZP
4.	Aport voľný	10 bodov	ZP
5.	Chodenie psa za psovodom v stope	10 bodov	ZP
6.	Nosenie psa	10 bodov	ZP
7.	Prechod skupinou osôb	10 bodov	ZP
8.	Priame označenie ležiacej osoby v otvorenom prehľadnom teréne	10 bodov	ZP
9.	Vysielanie na cieľ 30 krokov vzdialený	10 bodov	ZP
10.	Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	10 bodov	ZP
Spolu:		**100 bodov**	
Minimálne dosiahnuteľné body:		70 bodov	

3.18.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v lavíne

Vyhľadanie v lavíne na priestore o rozmeroch 100 x 150 krokov so súvislou pokrývkou snehu, 3 osoby zasypané snehom v hĺbke cca 1 m pod snehom, jeden predmet (osobná vec hľadanej osoby do veľkosti rukavice, čiapky atď.) zahrnutý snehom, okom neviditeľný. Časový limit na vypracovanie je 30 minút.

1.	Vyhľadanie snehom zasypaných osôb	20 + 20 + 20 bodov	60 bodov
2.	Označenie snehom zasypaných osôb	30 + 30 + 30 bodov	90 bodov
3.	Nájdenie a označenie predmetu		10 bodov
4.	Intenzita práce a ovládateľnosť psa		20 bodov
5.	Práca psovoda pri vyhľadávaní		10 bodov
6.	Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní		10 bodov
Spolu:			**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:			140 bodov

Spolu:	**300 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	210 bodov

3.18.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SPZP-L 1 až 3

3.18.3 Pripomienky k vykonaniu poslušnosti

1. Cvik ovládateľnosť na voľno (bez vôdzky) vykonáva psovod na 1 zvukový a/alebo posunkový povel pre zaradenie psa k nohe samostatne, podľa skúšobným poriadkom určenej schémy. Pes počas vodenia musí psovoda radostne a presne nasledovať pri jeho ľavej nohe. Vôdzku pri vykonávaní tohto cviku má psovod vo vrecku, alebo zavesenú z ľavého ramena na pravý bok. Zvukový a/alebo posunkový povel môže psovod použiť iba pri vykročení a zmene tempa, pri zastavení a obratoch nie je povolený.
2. Privolanie psa psovod vykonáva zo zaujatia psa inou osobou (pomocníkom, prípadne rozhodcom) na pokyn rozhodcu. Cvik musí pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vykonať predsadnutím pred psovoda. Cvik je ukončený v základnom postoji.
3. Polohovanie psa pri nohe bez vôdzky vykonáva psovod na pokyn rozhodcu. Každá poloha (sadni, ľahni, stoj) musí byť vykonaná dvakrát v rôznych kombináciách. Psovod pritom môže použiť 1 zvukový a/alebo posunkový povel pre každú polohu.
4. Aport voľný sa vykonáva na vzdialenosť cca 10 krokov. Môže byť použitý ľubovoľný predmet dennej potreby. Nesmie však byť použitá potrava. Psovod so psom v základnom postoji odhadzuje predmet. Povel na prinesenie môže byť vydaný až keď sa predmet prestane pohybovať. Pes, ktorý kľudne sedí pri nohe psovoda, musí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel bežať priamym smerom k predmetu, ihneď ho uchopiť a rýchlo priamym smerom ho priniesť späť. Pes si sadá tesne a priamo pred psovoda a predmet kľudne drží tak dlho, až kým mu ho psovod po krátkej pauze 1 zvukovým povelom na odovzdanie neodoberie. Na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa pes zaradí k nohe psovoda. Medzi odhodením, vyslaním, odobratím a priradením k nohe musia byť dodržané predpísane (3 s) pauzy.
5. Chodenie psa za psovodom v stope psovod vykoná na vzdialenosť 30 - 50 m (vzdialenosť určí rozhodca podľa terénu). Pes tento cvik začína vykonávať zo základného postoja na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Na tento povel pes musí po vykročení psovoda začať nasledovať v jeho stope za psovodom. Tento cvik môže byť vykonaný na lyžiach alebo aj pešo. Pre tento cvik je nutné použiť terén s dostatočným množstvom snehu. Cvik sa končí v základnom postoji.
6. Pri cviku nosenie psa, je možné psa zdvíhať zo zeme alebo z vyvýšeného miesta (stôl, kladina atď.). Zo základného postoja po odpútaní psa z vôdzky, pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel vyskočí na stôl, z ktorého ho psovod dvihne (prípadne ho psovod dvihne po odpútaní z vôdzky priamo zo zeme), nesie ho 10 krokov v priamom smere a potom ho odovzdá pomocníkovi. Pri nosení musí mať pes voľný chvost. Pomocník potom nesie psa ďalších 10 krokov, zatiaľ čo psovod ostáva stáť na mieste. Následne pomocník položí psa na zem. Pes musí zostať u neho, pokiaľ na pokyn rozhodcu psovod psa 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom neprivolá k sebe. Pes má radostne a rýchlo pribehnúť, predsadnúť pred psovoda a na ďalší zvukový a/alebo posunkový povel sa zaradiť k nohe psovoda.
   Pokiaľ psovod nie je schopný v odôvodnených prípadoch svojho psa uniesť, vykoná zdvihnutie psa zo stola (zeme), jeho nesenie a odovzdanie pomocník. Psovod ide až k miestu odovzdania psa súčasne s ním a po odovzdaní vykoná zvyšok cviku podľa skúšobného poriadku.
7. Prechod skupinou osôb. ZT prechádza protiidúcou pohybujúcou sa skupinou osôb (min.4 osoby s dvoma psami). Osoby v skupine sú od seba vzdialené cca 4 kroky. Skupina ide oproti ZT, pričom psovod so psom na vôdzke prejde pomyselnou stredovou osou skupiny. Po prejdení skupiny sa ZT na pokyn rozhodcu otočí čelom vzad a zároveň sa otočí aj skupina osôb. ZT opätovne vojde pomyselnou stredovou osou do skupiny, pričom skupina aj ZT sa na pokyn rozhodcu zastavia. Psovod po zastavení podá ľubovoľnej osobe zo skupiny ruku (nemusí to byť osoba so psom). Následne sa skupina aj ZT opäť pohnú. ZT sa po vyjdení zo skupiny zastaví a ukončí cvik v základnom postoji. Pes je počas celého vykonávania cviku na vôdzke. Pes sa má správať kľudne, nesmie prejavovať známky strachu a agresie. Pokiaľ sa pes prejaví výrazne agresívne, prípadne bojazlivo voči osobám alebo psom v skupine, ale psovod ho ešte dokáže zvládnuť, je cvik hodnotený nulou. Pokiaľ je pes v skupine neovládateľne agresívny, prípadne bojazlivý, napadne člena skupiny alebo psa, musí byť okamžite diskvalifikovaný.
8. Cvik vysielanie na cieľ (napr. sane, paleta apod.) pes začne vykonávať na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Pes musí k cieľu utekať temperamentne a priamo, vyskočiť na cieľ a zotrvať na ňom minimálne 5 s a na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda temperamentne pribehnúť a predsadnúť. Cvik sa končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda v základnom postoji.
9. Priame označenie sa vykonáva tak, že pomocník odchádza od psovoda, ktorý stojí so psom v základnom postoji a má ho pripnutého na vôdzke. Po 30 krokoch si pomocník ľahne. Psovod na pokyn rozhodcu uvoľní psa z vôdzky a vysiela ho 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom k pomocníkovi. Pred vyslaním psovod môže psa pridržiavať za obojok. Pes po príchode k pomocníkovi musí intenzívne pomocníka vyštekávať až do príchodu psovoda alebo označiť nálezkou alebo dovádzaním. Po

príchode psovoda ku psovi, psovod pripne psa na vôdzku a pomôže pomocníkovi vstať. Pes nesmie prejavovať známky agresivity pri označovaní, ani pri dvíhaní pomocníka.

10. Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi sa vykonáva na vzdialenosť 50 krokov. Psovod stojí čelom ku psovi. Psovod odkladá psa do dlhodobého odloženia 1 zvukovým a/alebo posunkovým povelom. Pes zostáva v dlhodobom odložení počas vykonania cvikov časti poslušnosť iným ZT. Po ukončení cvikov 1 - 6 iným ZT, psovod na pokyn rozhodcu odchádza ku psovi a postaví sa na jeho pravú stranu. Na pokyn rozhodcu psovod končí na 1 zvukový a/alebo posunkový povel cvik v základnom postoji. Rušivé vplyvy sa vykonávajú počas cviku odloženia a počas ovládateľnosti bez vôdzky druhým ZT.

3.18.3.2 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v lavíne

1. Pred začatím práce psovod podá hlásenie rozhodcovi a oznámi mu spôsob označovania osoby psom. Je prípustné označenie osoby hrabaním a/alebo štekaním, nálezkou a dovádzaním (viď **3.4.2.2. Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v ruinách)**. Hrabanie je prípustné aj ako samostatný spôsob označovania osoby.
2. Rozhodca je povinný skontrolovať povinnú výbavu psovoda.
3. Psovod ďalej oznámi trasu postupu prehľadávania terénu. Túto trasu musí dodržať. Nie je povolené vracať sa späť. Pokiaľ psovod dosiahne konečného bodu trasy, práca záchranárskeho tímu sa končí. Psovod môže pokračovať za psom až keď sa pes vzdiali na vzdialenosť minimálne 15 m.
4. Psovod na začiatku a počas hľadania vydáva zvukové a/alebo posunkové povely na prehľadávanie . Na tieto povely reaguje pes tak, že prehľadáva lavínové pole a hľadá zasypané osoby a predmety. Čím menej povelov psovod psovi dáva, tým je práca psa samostatnejšia a hodnotnejšia.
5. Počas hľadania psovod môže psa napojiť vodou, môže urobiť psovi oddychovú prestávku. Čas na napájanie a na oddychovú prestávku nie je stanovený, ale je súčasťou celkového času na vyhľadanie.
6. Psovod nález osoby hlási zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje zasypanú osobu".
7. Počas vyprosťovania osôb záchranou čatou psovod môže so psom pokračovať v hľadaní.
8. Psovod sa aktívne zúčastňuje vyprosťovania len poslednej nájdenej osoby. Pes počas vyprosťovania môže byť odložený v blízkosti nálezu, avšak môže sa aj voľne pohybovať, ale nesmie zavadzať pri vyprosťovaní. Prípadné aktívne zapájanie sa psa do vyprosťovania (hrabaním), nie je chybou.
9. Akákoľvek pomoc psovoda psovi pri náleze, ktorá by viedla k označeniu, znamená znulovanie označenia osoby a za vyhľadanie osoby psovod získa len dielčie body (pokiaľ nález oznámi).
10. Plný počet bodov za označenie osoby môže získať len pes, ktorý označuje zasypanú osobu do 10 sekúnd od jej vystavenia intenzívnym štekaním, a/alebo intenzívnym hrabaním v priestore do 3 m od úkrytu alebo rýchlym a čo najkratším príchodom ku psovodovi s „nálezkou“ a/alebo dovedením k osobe.
11. Záchranársky tím nesplní bodový limit časti skúšky:
    - pri nenájdení niektorej osoby
    - pri označení falošného nálezu (v tomto prípade sa práca okamžite končí a záchranársky tím dostane len doposiaľ získané body)
12. Odbiehanie od úkrytu (maximálne tri krát na vzdialenosť viac ako 3 m) s konečným splnením úlohy označenia nálezu, nie je dôvodom pre nesplnenie práce. Každé vzdialenie sa od nálezu znamená zníženie známky o jeden stupeň. Hľadanie si inej cesty k nálezu nemožno považovať za chybu.
13. Záchranársky tím bude diskvalifikovaný pri napadnutí pomocníka, rozhodcu, členov záchrannej čaty alebo psovoda psom.
14. Predmety pes môže označiť nasledovne:
    - označením polohou (v ľahu, v sede, v stoji)
    - hrabaním
    - štekaním
    - aportovaním
15. Psovod na začiatku práce v hlásení oznámi rozhodcovi spôsob označovania, ktorý musí pes počas práce dodržať. Psovod je povinný oznámiť nález predmetu rozhodcovi spôsobom "Pes označuje predmet zasypanej osoby", následne predmet vyhrabať a miesto nálezu označiť viditeľnou značkou.
16. Pred začiatkom práce ZT cez lavínové pole, prejde rojnica minimálne troch ľudí a pochodí lavínové pole.
17. Úkryty pomocníkov nie je nutné meniť po každom ZT. Úkryty pomocníkov musia byť od seba vzdialené minimálne 10 m. Pomocníci musia byť založení v úkryte minimálne 10 min. pred nástupom ZT. Pomocník hneď po nájdení psom a vyprostení opúšťa prehľadávaný priestor podľa pokynov rozhodcu.

3.19 Skúška národnej záchranárskej skupiny - SNZS

3.19.1 Kritéria skúšky

- vek psa najmenej 18 mesiacov
- absolvovanie skúšky nie je podmienené úspešným absolvovaním inej skúšky
- skúšky sa môže zúčastniť len zdravý pes, ktorého fyzická kondícia, telesná konštrukcia a typ vyššej nervovej sústavy dávajú predpoklady pre úspešné absolvovanie skúšky
- úspešne vykonaná skúška je vtedy, ak ZT v každej časti skúšky dosiahne najmenej 70 % z dosiahnuteľných bodov

3.19.2 Predmet skúšky

3.19.2.1 Špeciálna práca – vyhľadanie na ploche

Vyhľadanie na ploche, 2 x priestor o rozmeroch 150 x 100 m, 3 nezvestné osoby (na každom priestore od 0 po 3 osoby), čas na vypracovanie 30 min. na každý priestor.

1. Rozdelenie terénu a taktika prehľadávania	10 bodov za každý priestor
2. Ochota psa a chuť do práce	20 bodov za každý priestor
3. Súhra vo dvojici, ovládateľnosť a kľud pri zdvíhaní osoby	20 bodov za každý priestor
4. Nájdenie osoby /osôb	20 bodov za osobu
5. Označenie osoby /osôb	30 bodov za osobu
Spolu za obidva priestory:	**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov

3.19.2.2 Špeciálna práca – vyhľadanie v ruine

Vyhľadanie v ruine, 2 x priestor o rozmeroch 800 – 1000 m^2 (jeden priestor prehľadávaný v nočných hodinách), 4 osoby (na každom priestore od 0 po 4 osoby), 5 predmetov s ľudským pachom voľne porozhadzovaných v ruine, v ruine horia ohne a ozývajú sa nárazové zvuky (motory, kopanie čakanom a atď.). Čas na vypracovanie 30 min. na každý priestor.

1. Rozdelenie terénu a taktika prehľadávania	10 bodov za každý priestor
2. Ochota psa a chuť do práce	20 bodov za každý priestor
3. Súhra vo dvojici, ovládateľnosť a kľud pri zdvíhaní osoby	20 bodov za každý priestor
4. Nájdenie osoby /osôb	20 bodov za osobu
5. Označenie osoby /osôb	30 bodov za osobu
Spolu za obidva priestory:	**200 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	140 bodov

3.19.2.3 Fyzická zdatnosť

Fyzická zdatnosť – prekonanie trasy 2 x 5 km peším pochodom v čase max. 2 x 75 min.

Spolu za fyzickú zdatnosť:	**100 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	70 bodov
Spolu:	**500 bodov**
Minimálne dosiahnuteľné body:	350 bodov

3.19.3 Pripomienky k vykonaniu častí skúšky SNZS

3.19.3.1 Všeobecné pripomienky

1. Rozhodca je povinný pred začiatkom skúšky a náhodne aj v priebehu skúšky skontrolovať povinnú výbavu ZT.
2. Pri špeciálnej práci v noci musí psovod používať osvetlenie psa aj seba.
3. Povinnú výbavu je ZT povinný niesť počas celej skúšky.
4. Pre špeciálnu prácu v ruinách 1 a 2 môže byť použitý ten istý terén.
5. Pre špeciálnu prácu na ploche 1 a 2 musí byť použitý rôzny terén.
6. Psovod pred vyslaním psa do priestoru (ruiny, plocha) a počas hľadania v priestore používa zvukové a/alebo posunkové povely.
7. Skúška záchranárskeho tímu musí byť vykonaná v priebehu 24 hod.

3.19.3.2 Poradie vykonania pracovísk

1. Nočné vyhľadávanie v ruinách.
2. Vyhľadanie na ploche č.1 (pred pochodom).
3. Vyhľadanie na ploche č.2 (po 5 km pochode, min. 30 min. po ukončení pochodu).
4. Vyhľadanie v ruinách (min.1 hod. po ukončení pochodu).

3.19.3.3 Kritéria pre splnenie SNZS

1. Splniť minimálny bodový limit (celkový, aj v každej časti).
2. Splniť časový limit pochodu (2 x 75 min.).
3. Nájsť 3 osoby na ploche.
4. Nájsť 4 osoby v ruinách.

3.19.3.4 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie na ploche

1. Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce – vyhľadanie na ploche sú zhodné s kapitolou **3.12.3.1. Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie na ploche.**
2. Pri SNZS, pri špeciálnej práci, rozhodca nemusí vyžadovať od psovoda vyprosťovanie poslednej osoby na danom pracovisku. Je na zvážení rozhodcu, ako si overí povahu psa.

3.19.3.5 Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v ruinách

1. Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce – vyhľadanie v ruinách sú zhodné s kapitolou **3.4.2.2. Pripomienky k vykonaniu špeciálnej práce - vyhľadanie v ruinách.**
2. Pri SNZS rozhodca nemusí vyžadovať od psovoda vyprosťovanie poslednej osoby na danom pracovisku. Je na zvážení rozhodcu, ako si overí povahu psa.

3.19.3.6 Pripomienky k vykonaniu fyzickej zdatnosti

1. ZT musí prejsť celú trasu, nesmie si ju skracovať, ani iným spôsobom upravovať. Zistenie takejto skutočnosti vedie k diskvalifikácii.
2. Pes počas celej trasy musí ísť po vlastných nohách.
3. Počas presunu psovod nesie povinnú výbavu ZT.
4. Trasa je rozdelená na dve časti, každá je v dĺžke 5 km. Každú časť musí ZT absolvovať v stanovenom čase maximálne 75 min.

   - 54 - 56,5 min. : 55 - 48 bodov (výborne)
   - 57 - 60,5 min. : 47,5 - 45 bodov (veľmi dobre)
   - 61 - 67,5 min. : 44,5 - 40 bodov (dobre)
   - 68 - 75 min. : 39,5 - 35 bodov (uspokojivo)
   - 75,5 - 100 min. : 34,5 - 18 bodov (chybne)
   - nad 100,5 min. : 17,5 - 0 bodov (nevyhovel)

Celkovo za fyzickú zdatnosť:

- 108 - 113 min. : 100 - 96 bodov (výborne)
- 114 - 121 min.: 95,5 - 90 bodov (veľmi dobre)
- 122 - 135 min.: 89,5 - 80 bodov (dobre)
- 136 - 150 min. : 79,5 - 70 bodov (uspokojivo)
- 151 - 200 min. : 69,5 - 36 bodov (chybne)
- 201 - bodov 35,5 - 0 bodov (nevyhovel)

Celkové hodnotenie:

1. 500 - 480 bodov 100 - 96 % (výborne)
2. 477,5 - 450 bodov 95,5 - 90 % (veľmi dobre)
3. 447,5 - 400 bodov 89,5 - 80 % (dobre)
4. 397,5 - 350 bodov 79,5 - 70 % (uspokojivo)
5. 347,5 - 180 bodov 69,5 - 36 % (chybne)
6. menej ako 180 bodov 35,5 - 0% (nedostatočne)

4 Kritéria posudzovania skúšok NSPZT SR

4.1 Cviky poslušnosti

Nedostatky vo vykonaní cvikov sa odrážajú v bodových zrážkach, ktoré rozdeľujeme na:

- nesplnenie cviku (nedostatočne)
- hrubé chyby (uspokojivo až chybne)
- drobné chyby (veľmi dobre až dobre)

Poznámka: Táto úvaha je pre všetky cviky poslušnosti NSPZT SR, ktoré sú ohodnotené 10 bodovými hodnotami.

Nesplnenie cviku
Za nesplnený cvik považujeme cvik, ktorého straty bodov dosahujú maximálne možnú dosiahnuteľnú hranicu v hodnotení "nedostatočne". Nesplnenie cviku môže vzniknúť okamžite, alebo súhrnom hrubých alebo drobných chýb, ktorých bodový súčet presiahne maximálnu bodovú hodnotu cviku, alebo dosiahne interval známky "nedostatočne".

Hrubé chyby
Hrubé chyby charakterizujeme ako chyby, ktoré ohrozujú splnenie cviku a ich bodová hodnota sa pohybuje v bodových intervaloch známok "uspokojivo" a "chybne".

Drobné chyby
Drobné chyby charakterizujeme ako chyby drobných nepresností, oneskorených reakcií psa, viac ako jeden povel psovoda, správanie ZT medzi cvikmi atď. Viac drobných chýb môže súčtom prerásť do hrubej chyby alebo až do nesplnenia cviku.
Drobné chyby sú bodovo zaradené do intervalu známok "veľmi dobrá" a "dobrá".

V prípade agresivity alebo bojazlivosti psa ZT musí byť rozhodcom odvolaný zo skúšky. Body, ktoré doteraz dosiahol, sa mu do potvrdení o vykonanej skúške, do súpisky a do pracovnej knižky nezapisujú. Do týchto dokumentov sa zapíše len dátum konania skúšky, výcviková značka a text „diskvalifikovaný – agresívny“ alebo „diskvalifikovaný - bojazlivý“.

Tabuľka pre vyhodnocovanie chýb

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 6,5 - 10 bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 3,5 - 6 bodov) - **uspokojivo** (strata 2,5 - 3 bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 1,5 - 2 bodov) - **veľmi dobre** (strata 0,5 - 1 bodu)
Ovládateľnosť na vôdzke a bez vôdzky	bojazlivosť, neistota, napadnutie osoby	predbiehanie, zaostávanie, odbiehanie do strán počas celej ovládateľnosti, prekážanie psovodovi v pohybe, silné ovplyvňovanie psa vôdzkou	opakovanie povelu, nepresnosti pri dosadoch a obratoch
Privolanie psa zo zaujatia	nesplnenie cviku na tretí povel	pomalý nepriamy príchod, privolanie na druhý alebo tretí povel	nepresnosti pri predsadnutí, nepresnosti pri zaradení k nohe
Aport voľný	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel	vyrážanie, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie aportu bez povelu, nepriamy návrat, viac ako jeden povel	slabšie prehrýzanie, nepúšťa na prvý povel, nepresnosti pri predsadnutí, nepresnosti pri zaradení k nohe
Aport k pomocníkovi	nevykonanie cviku ani na 5 povel od pomocníka, nevykonanie cviku ani na tretí povel psovoda na vyslanie, prípadne uchopenie aportu	vyrážanie, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie aportu bez povelu, nepriama cesta k pomocníkovi, potrebné sú 4 povely od pomocníka na prinesenie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa na prvý povel, nepresnosti pri predsadnutí
Štekanie na povel	neštekanie aspoň na tretí povel (trikrát za sebou)	zmena základnej polohy, jednotlivé nevýrazné štekanie	malá zmena polohy
Kladina nízka 1 m	neprekonanie kladiny obidvomi smermi, zoskok, pád z kladiny pri výstupe, chôdzi alebo zostupe	bojazlivosť, neistota, neprekonanie prekážky jedným smerom (chybne)	nadmerne rýchle alebo pomalé prekonávanie, zoskok v dolnej polovici pri zostupe, nepresnosti pri predsadnutí, nepresnosti pri zaradení k nohe
Kladina vysoká 2 m	Zoskok alebo pád z kladiny pri výstupe alebo chôdzi	pád alebo zoskok z hornej polovice rebríka pri zostupe	chôdza po bočniciach, prepadávanie na priečkach
Šplh 160 cm (typu "A")	neprekonanie prekážky obidvomi smermi	viac ako jeden povel, neprekonanie prekážky jedným smerom (chybne)	vyrážanie, nepresnosti pri predsadnutí, nepresnosti pri zaradení k nohe
Skok ďaleký	neprekonanie prekážky, skok do strany	nečisté prekonanie, dotyk v druhej polovici prekážky	vyrážanie, nezaujatie polohy na konci, dotyk v prvej polovici prekážky
Skok vysoký	neprekonanie prekážky, skok do strany	nečisté prekonanie	vyrážanie, nezaujatie polohy na konci
Plazenie cez rúru	neprekonanie prekážky	pomalé, váhavé prekonanie	vyrážanie, nezaujatie polohy na konci
Vodorovný rebrík	neprekonanie prekážky	neistota, bojazlivosť, chodenie po bočniciach, zoskok na konci, časté prepadávanie na priečkach	nedojdenie psa až na poslednú priečku, prepadnutie na priečkach
Pohyblivá kladina na sudoch	neprekonanie prekážky	nezastavenie do polovice prekážky, nezastavenie na konci prekážky, zoskok, spadnutie v druhej polovici prekážky (chybne)	zastavenie až v druhej polovici prekážky, vyrážanie, predbiehanie psovoda psom
Preklápacia prekážka	neprekonanie prekážky	nezastavenie po preklopení, neistota počas celého prekonávania	príliš pomalé preklopenie, vyrážanie, nepočkanie na príchod psovoda - skôr vyrazenie
Vysielanie na cieľ	nesplnenie cviku ani na tretí povel	nevyskočenie na cieľ, neprídenie pri privolaní na dva povely (chybne), nezotrvanie na cieli do ďalšieho povelu, nepriame vysielanie k cieľu a nepriamy príchod	nepresné predsadnutie, drobné váhanie pri vyskočení na cieľ, dva povely na vysielanie potom cvik v poriadku, nepresnosti pri zaradení k nohe
Polohovanie psa pri nohe	nevykonanie všetkých troch polôh	nevykonanie niektorej z polôh	malá zmena, nepresná poloha
Prechod cez nepríjemný materiál	nevykonanie cviku, bojazlivosť	prechod na viac povelov psovoda, neistota psa, snaha psa vyhnúť sa nepríjemnému materiálu	nedosadnutie pri zastavení, nepresnosti pri chôdzi
Prechod medzi dvoma ohňami	nevykonanie cviku, bojazlivosť	prechod na viac povelov psovoda, neistota psa, snaha psa vyhnúť sa ohňom	nedosadnutie pri zastavení, nepresnosti pri chôdzi
Nosenie psa	agresivita, bojazlivosť psa, nevykonanie cviku, vyskočenie z náruče psovoda	vyskočenie z náruče pomocníka (chybne)	nepokoj psa pri zdvíhaní a nesení (metanie sa)
Prechod skupinou osôb	agresivita, bojazlivosť, ešte zvládnutá psovodom	vrčanie na osoby alebo psov v skupinke (chybne), silné ovplyvňovanie psa vôdzkou, predbiehanie alebo zaostávanie psa, obťažovanie osôb alebo psov v skupinke	opakovanie povelu, nepresnosti pri dosadoch a obratoch
Chodenie psa v stope	nesplnenie cviku	neustále povzbudzovanie psa, častá snaha predbehnúť psovoda alebo vybočovanie zo stopy	zaostávanie psa, opakovanie povelu psovoda
Priame označenie osoby	nesplnenie cviku, agresivita psa, bojazlivosť	nevýrazné štekanie, nepriamy príchod k osobe, dorážanie do osoby, odbehnutie od osoby na viac ako 2 m pri označovaní štekaním, pustenie nálezky pred príchodom k psovodovi, silné prekusovanie alebo hranie sa s nálezkou, nepriame dovedenie psovoda pri dovádzaní	prerušované štekanie, obzeranie sa na psovoda, odbiehanie od osoby na viac ako 2 m max. jeden krát pri označovaní štekaním, nekľudné držanie nálezky, obťažovanie osoby pri sprevádzaní k rozhodcovi
Dlhodobé odloženie s rušivými vplyvmi	opustenie miesta viac ako 2 m, povel k zotrvaniu na mieste, bojazlivosť na rušivé vplyvy	čiastočné opustenie miesta do 2 m	zmena polohy, štekanie a iné

4.2 Stopa

Hodnotenie činnosti psa na stope:

- uvedenie na stopu, nájdenie nášľapu, nájdenie predmetu na nášľape
- práca psa na úsekoch
- práca psa na lomoch
- práca psa pri označovaní a aportovaní predmetov
- práca psa pri označovaní pomocníka

Hodnotenie nesmie zahŕňať len bodové straty pri nepresnostiach, ale musí byť odrazom aj celkového dojmu rozhodcu z práce psa na stope.

Čas určený na vypracovanie stopy sa začína merať od vypustenia psa do priestoru stopy (na nášľap). Toto ustanovenie neplatí pri vyhľadaní nášľapu na úsečke alebo predmetu v štvorci. V tomto prípade je stanovený samostatný čas na vyhľadanie nášľapu resp. predmetu a čas na vypracovanie stopy sa začína počítať až po nájdení nášľapu resp. predmetu.

Stopa musí byť položená tak, aby úseky boli vzdialené od seba minimálne 20 m. Vzdialenosť medzi dvomi inými stopami musí byť väčšia ako 30 m.

Hlavné ciele stopovania psa:

- zachytenie stopy, nájdenie nášľapu alebo predmetu na nášľape
- presné a intenzívne sledovanie stopy s nízkym nosom (rýchlosť, ktorá nie je na úkor presnosti nie je prekážkou, naopak pri záchranárskej činnosti skôr výhodou)
- presné a presvedčivé označenie predmetov (predmet pri označovaní by mal mať pes medzi labami)
- presvedčivé a výrazné označenie osoby

4.2.1 Uvedenie na stopu, vyhľadanie nášľapu, vyhľadanie predmetu na nášľape

Pri uvádzaní na stopu psovod vydáva 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovi. Pes musí zotrvať krátku dobu na nášľape, aby dostatočne načuchal pach pomocníka. Rýchle vyrážanie psa bez toho, aby stihol načuchať pach pomocníka na nášľape je chybou. Za uvedenie na stopu sa považuje okrem samostatného načuchania na nášľape aj vyjdenie psa do smeru stopy na vzdialenosť 10 – 15 m. Po vyjdení psa z nášľapu psovod čaká, až kým sa nenapne stopovacia vôdzka (alebo pri práci na voľno na vzdialenosť 10 – 15 m). Potom zdvihne ruku a nasleduje psa. Psovod môže zotrvať na nášľape a pokúšať sa navádzať psa maximálne 5 min. potom bude odvolaný zo stopy.

Vyhľadanie nášľapu vykonáva pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Psovod navádza psa po úsečke a môže ho povzbudzovať ďalšími zvukovými a/alebo posunkovými povelmi. Pes má na vyhľadanie nášľapu 3 minúty. Po nájdení nášľapu pes načuchá pach pomocníka a samostatne pokračuje v sledovaní stopy. Po vyjdení psa z nášľapu psovod čaká, až kým sa nenapne stopovacia vôdzka (alebo pri práci na voľno na vzdialenosť 10 – 15 m). Potom zdvihne ruku a nasleduje psa.

Vyhľadanie predmetu vykonáva pes na 1 zvukový a/alebo posunkový povel psovoda. Psovod navádza psa ľubovoľne v štvorci, ako uzná za vhodné a môže ho povzbudzovať ďalšími zvukovými a/alebo posunkovými povelmi. Psovod nesmie psovi pomáhať pri označovaní predmetu ani ho k nemu navádzať, pokiaľ ho zbadá skôr ako pes. V takomto prípade mu za predmet nebudú pridelené žiadne body. Pes keď nájde predmet musí ho označiť (v ľahu, v sede, v stoji, aportovaním, tak ako to psovod nahlási rozhodcovi pred začatím stopy). Psovod zdvihne predmet v ruke do výšky a ukáže ho rozhodcovi. Na pokyn rozhodcu pokračuje v stope povelom. Psovod navádza psa na stopu od miesta nálezu predmetu a môže ho povzbudzovať ďalšími zvukovými a/alebo posunkovými povelmi. Po vyjdení psa na stopu čaká psovod až kým sa nenapne stopovacia vôdzka (alebo pri práci na voľno na vzdialenosť 10 – 15 m). Potom zdvihne ruku a nasleduje psa.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
uvedenie na stopu	nenájdenie stopy, nezáujem o stopu, prekročenie času 5 min. na uvedenie na stopu	malý záujem o nášľap, vyhľadávanie nášľapu dlhšie ako 3 min., rýchle a nepresné vyrazenie psa bez načuchania na nášľape (uspokojivo)	viacnásobné načuchávanie psa na nášľape, vracanie sa k nášľapu (max. 1 x), nepresné vyjdenie z nášľapu

vyhľadanie nášľapu	nenájdenie nášľapu, nezáujem o stopu, prekročenie času 3 min. na vyhľadanie nášľapu	malý záujem o nášľap, vyhľadávanie nášľapu dlhšie ako 2 min., rýchle a nepresné vyrazenie psa bez načuchania na nášľape (uspokojivo)	viacnásobné načuchávanie psa na nášľape, vracanie sa k nášľapu (max. 1 x), nepresné vyjdenie z nášľapu
vyhľadanie predmetu	nenájdenie predmetu, nezáujem o stopu, prekročenie času 3 min. na vyhľadanie predmetu	malý záujem o vyhľadávanie predmetu, označenie predmetu v inej polohe ako bolo nahlásené	nepresné vyjdenie z nášľapu, nepresné označenie predmetu, neochotné označenie predmetu, nepresné aportovanie predmetu

4.2.2 Práca psa na úsekoch

Pes musí stopu sledovať presne, intenzívne, samostatne a s nízkym nosom. Rýchly postup psa pri stopovaní nie je prekážkou, pokiaľ to nemá vplyv na presnosť stopovania. Naopak príliš pomalý postup psa, je pre záchranársku prax prekážkou a je hrubou chybou. Nie je dobré, keď bez príčiny pes mení rytmus postupu. Zmenu rytmu postupu nemožno považovať za chybu, keď k nej dochádza vplyvom zmeny charakteru terénu alebo poveternostných podmienok počas stopy. Pravidelný rytmus psa na stope a intenzita stopovanie ukazujú na prepracovanosť na stope.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
práca na úsekoch	vyjdenie psa zo stopy na viac ako 20 m, viacnásobné overovanie psa na úseku, prekročenie časového limitu na vypracovanie stopy, tretie ovplyvňovanie psa (upozornenie)	viacnásobné overovanie na úseku, nepresné revírované sledovanie stopy (3 - 5 m počas väčšej časti úseku), príliš pomalé tempo postupu, vyšší nos počas väčšiny úseku, lovenie hlodavcov, hrabanie na stope, druhé ovplyvňovanie psa (upozornenie)	mierne a nie časté overenia (1 – 3 m), občasný vyšší nos, neodôvodnená zmena rytmu postupu, veľké množstvo povelov psovoda, prvé ovplyvňovanie psa (upozornenie)

4.2.3 Práca psa na lomoch

Práca psa na lomoch je presvedčivé a samostatné určenie ďalšieho smeru stopy. Musí byť vykonané bez zbytočného otáčania sa, vracaní sa, overovania atď. Psovod ani pri tejto práci nesmie psa ovplyvňovať, navádzať ho do smeru ďalšieho úseku, pridržiavať ho, ale musí stále nasledovať psa pri sledovaní stopy, aj napriek tomu, že možno vie, že smer ďalšieho úseku je inde. Rozhodca je povinný psovoda na jeho správanie upozorniť a na tretie upozornenie ukončiť prácu ZT.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
práca na lomoch	vyjdenie psa zo stopy na viac ako 20 m, prekročenie časového limitu na vypracovanie stopy, tretie ovplyvňovanie psa (upozornenie)	viacnásobné overovanie na lome, na viac ako 5 – 10 m , príliš pomalé tempo postupu a slabý záujem na lome, vyšší nos, lovenie hlodavcov na lome, hrabanie na lome, druhé ovplyvňovanie psa (upozornenie)	mierne a nie časté overenia na 1 – 5 m občasný vyšší nos pri hľadaní lomu, neodôvodnená zmena rytmu postupu, veľké množstvo povelov psovoda, prvé ovplyvňovanie psa (upozornenie)

4.2.4 Práca psa pri označovaní a aportovaní predmetov

Pre hodnotenie je dôležitý spôsob, ktorý psovod oznámil rozhodcovi pred stopou. Tento spôsob musí byť dodržaný počas celej stopy. Predmety sa pokladajú na jednotlivé úseky. Nie je predpísané, na ktorých úsekoch má byť aký predmet. Záleží od rozhodnutia rozhodcu, kam nariadi pomocníkovi predmety položiť. Musí však dodržať zásadu, že predmety by nemali byť položené na lomoch, alebo vo vzdialenosti menšej ako 10 metrov pred lomom alebo za lomom, prípadne pred pomocníkom na konci stopy.

Povolené spôsoby označovania a aportovania predmetov:

- v ľahu
- v stoji
- v sede
- aportovaním

Je nutné, aby pes, pokiaľ označuje predmety niektorou z polôh, vykonal tieto polohy presne tak, ako pri časti poslušnosti. Pokiaľ počas označovania zmení polohu, hodnotí sa to ako keby predmet označil inou polohou. Predmet musí pes označiť tak, aby, pokiaľ by sa k nemu zohol, bol pri jeho nose. Každá iná poloha predmetu voči telu psa (resp. jeho nosu) smerom k zadnej časti tela psa znamená drobnú chybu. Pokiaľ pes označí predmet tak, že ho má pod alebo za zadnou časťou tela, je to hrubá chyba. Pokiaľ pes predmety aportuje, musí predmet priniesť samostatne spôsobom, ako pri aporte v časti poslušnosť. Nájdené predmety psovod odovzdá rozhodcovi na konci stopy.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
práca psa pri označovaní a aportovaní predmetov	neoznačenie predmetu, krátkodobé označenie predmetu a opätovné vyrazenie na stopu, povel psovoda na označenie predmetu, ovplyvnenie psa psovodom vôdzkou na označenie predmetu	označenie predmetu iným spôsobom ako nahláseným, označenie predmetu pod alebo za zadnou časťou tela psa , púšťanie hranie sa, silné prehrýzanie predmetu pri aportovaní, zmena polohy označenia počas označovania predmetu	nepresná poloha pri označení (napr. rozvalenie sa psa v ľahu), označenie predmetu pod telom psa v prednej časti tela psa, označenie predmetu mimo tela psa v prednej časti tela psa, slabé prehrýzanie aportu, neochota pri púšťaní pri aportovaní predmetu, neukázanie predmetu rozhodcovi, nezdvihnutie ruky pri označení predmetu psom

4.2.5 Práca psa pri označovaní pomocníka

Pri označovaní pomocníka je treba vziať do úvahy, že je to vyvrcholenie stopy a hlavná úloha záchranárskeho psa. Výsledný efekt by mal preto podľa toho vyzerať. Označenie pomocníka na konci stopy pes musí vykonať vystavením v niektorej z polôh (v sede, v ľahu, v stoji), alebo štekaním, alebo ich kombináciou oboch spôsobov. Pes musí začať štekať do 10 sekúnd od vystavenia. V takom prípade získa známku "výborne". Každé 2 sekundy navyše znamenajú zníženie známky o jeden stupeň. Psovod nesmie psa nabádať na štekanie ani na zaujatie polohy, ani inak mu pomáhať povelmi, posunkami, stopovacou vôdzkou, inak mu za cvik označenie pomocníka nebudú pridelené žiadne body. Pokiaľ pes neoznačí pomocníka vyštekaním alebo jednoznačnou stabilizovanou polohou do 16 sekúnd, ale bude ho len obiehať do vzdialenosti 2 m, získa známku za označenie pomocníka "uspokojivá". Pes nesmie pomocníka napadnúť, pohrýzť inak bude ZT diskvalifikovaný. Pri vážnom obťažovaní pomocníka (hrabanie do pomocníka, sťahovanie celty …), môže byť cvik označenia hodnotený len ako uspokojivý. Za drobnú chybu sa považuje aj zaujatie polohy na pomocníkovi (pes si ľahne na nohy pomocníka apod.). Akýkoľvek kontakt psa s pomocníkom sa hodnotí ako obťažovanie a je chybou. Bodovú zrážku musí posúdiť rozhodca podľa závažnosti a stupňa obťažovania. Náhodný dotyk psa, ktorý môže súvisieť s rovnováhou psa a následným buchnutím do pomocníka, nie je postihovaný bodovou stratou.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
práca psa pri označovaní pomocníka	neoznačenie pomocníka ani vyštekaním ani polohou, nezáujem o pomocníka - viacnásobný odchod od pomocníka (viac ako 2 krát na 2 metre), agresivita psa voči pomocníkovi - diskvalifikácia, pomoc psovoda psovi na označenie osoby	označenie pomocníka obiehaním do 2 m do 16 sek. (uspokojivo), označenie pomocníka po druhom odbehnutí na viac ako 2 metre, vážne obťažovanie pomocníka	označenie pomocníka nevýrazným štekaním, štekanie menej ako 3 krát, zmena polohy vystavenia, drobné obťažovanie pomocníka

4.3 Špeciálna práca

Špeciálna práca je najdôležitejšia časť skúšky, ktorá má za cieľ preveriť pripravenosť ZT v situáciách, ktoré sa podobajú na reálne situácie na nasadenie do ostrej akcie. Z toho dôvodu je kladený veľký dôraz na vyhľadanie a nájdenie osôb, kde ZT môže splniť skúšku len v prípade, že nájde všetky nezvestné osoby. Okrem nájdenia a označenia osôb je potrebné si všímať aj intenzitu a ovládateľnosť psa, súhru ZT pri hľadaní, kľud psa pri vyprosťovaní, prácu psovoda pri hľadaní, nájdenie a označovanie predmetov v lavíne. Na druhej strane pri práci vo vode je najdôležitejšia chuť psa prinášať predmety z vody, prinášať záchranné lano osobám, ktoré sú na vode v núdzi, priťahovať člny, surfy, záchranné koleso s osobu, aktívne a pasívne topiace sa osoby. Hodnotenie nesmie zahŕňať len bodové straty pri nepresnostiach, ale musí byť odrazom aj celkového dojmu rozhodcu zo špeciálnej práce.

Špeciálne práce:

- vyhľadávanie v ruinách
- vyhľadávanie na ploche
- vyhľadávanie v lavíne
- špeciálne práce vo vode

4.3.1 Vyhľadávanie v ruinách

Vyhľadávanie v ruinách je špeciálna práca zameraná na vyhľadanie, označenie a vyprostenie všetkých zavalených osôb v priestore, ktorý sa čo najviac podobá zbúranej budove.

Hodnotenie činnosti ZT pri vyhľadávaní:

- vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách
- označenie zavalenej osoby v ruinách
- intenzita práce a ovládateľnosť psa
- súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní

4.3.1.1 Vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách

Pes, resp. ZT musí systematicky prehľadať celý určený priestor. Psovod postupuje spoločne so psom, alebo zostáva stáť na východzom bode (spravidla pri vstupe do priestoru). V prípade, že psovod postupuje so psom môže mu vydávať zvukové a/alebo posunkové povely na prehľadávanie priestoru. V prípade, že si psovod zvolí zotrvanie na východzom bode, môže psa z východzieho bodu podporovať zvukovými a/alebo posunkovými povelmi. Čím menej povelov psovod vydáva pre psa, tým je práca hodnotnejšia a ukazuje na kvalitnú prepracovanosť a samostatnosť psa pri vyhľadávaní. Pes pri prehľadávaní by mal dať jasne psovodovi najavo prítomnosť zavalenej osoby už svojim správaním v blízkosti nálezu a mal by sa postupným načuchávaním prepracovať až k blízkosti nálezu. Pes by mal nález vystaviť niektorou z polôh (v ľahu, v sede, v stoji), mal by začať štekať, prípadne štekať a hrabať súčasne, oznámiť psovodovi nález „nálezkou alebo dovádzaním.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
vyhľadanie zavalenej osoby v ruinách	nenájdenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, viac ako tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, viac ako jedno prehľadávanie priestoru	dva krát odbehnutie psa od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, vážne problémy pri identifikovaní miesta nálezu	jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, drobné problémy pri identifikovaní miesta nálezu

4.3.1.2 Označenie zavalenej osoby v ruinách

Pes musí nález označiť spôsobom, ktorý je povolený NSPZT SR a tento spôsob psovod oznámi rozhodcovi v hlásení pred začiatkom práce. Pes by mal nález označiť v priestore do 3 m od nálezu. Psovod oznámi nález rozhodcovi zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje zavalenú osobu". Až po tomto označení nálezu psovodom, rozhodca berie na vedomie, že tam je zavalená osoba a dáva pokyn na vyprostenie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
označenie zavalenej osoby v ruinách	nenájdenie osoby a neoznačenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, viac ako jedno prehľadávanie priestoru,	neštekanie psa len vystavovanie - psovod označí nález (chybne), slabé, nevýrazné štekanie max. dvakrát (uspokojivo), strata orientácie psa pri doprovode psa k nálezu (označenie nálezkou, dovádzaním), dva krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením (uspokojivo)	prerušovanie štekanie, nepriamy príchod k psovodovi a nepriamy doprovod k nálezu (označenie nálezkou, dovádzaním), jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením, výrazné prekusovanie nálezky, dočasné vypadnutie nálezky cestou k psovodovi

4.3.1.3 Intenzita práce a ovládateľnosť psa

Pes pri prehľadávaní terénu by mal hľadať intenzívne, neúnavne, s veľkou chuťou a mal by byť výborne ovládateľný vo všetkých vzniknutých situáciách.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
intenzita práce a ovládateľnosť psa	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré vedie k nenájdeniu osoby, nereagovanie na tri povely psovoda pri privolaní	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré nakoniec vedie k nájdeniu osoby, slabá ovládateľnosť, používanie veľa povelov zo strany psovoda	občasné prestávky psa, slabšia kondícia, klesajúca intenzita hľadania, drobné problémy s ovládateľnosťou, čakanie psa na povel od psovoda, častejšie povzbudzovanie psa psovodom

4.3.1.4 Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní

Pod cvikom je nutné vidieť vystupovanie ZT navonok, vytvorenie dojmu funkčnej dvojice, zohranosť pri poveloch psovoda a ich plnení psom resp. prepracovanosť ostatných cvikov práce. Finálnou, veľmi dôležitou činnosťou je vyprosťovanie osoby, ktorú psovod vykonáva spravidla až pri poslednej osobe a pes pri tejto činnosti musí byť pokojný, nesmie zavadzať, skákať na osobu atď.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
súhra ZT a kľud psa pri vyprosťovaní	nesplnenie predchádzajúcich cvikov príčinou čo ho je neprecvičenosť práce, napadnutie osoby, člena záchrannej čaty, psovoda, rozhodcu	veľmi slabá zohratosť tímu, nedocvičenosť cvikov, ktorého následkom sú cviky na úrovni známky "chybne alebo uspokojivo"	drobné nedostatky v súhre – predošlé cviky na úrovni "dobre alebo veľmi dobre", pobiehanie psa a občasné obťažovanie psovoda pri vyprosťovaní

4.3.2 Vyhľadávanie na ploche

Vyhľadávanie na ploche je špeciálna práca zameraná na vyhľadanie, označenie a vyprostenie všetkých nezvestných osôb v priestore (les, husté krovie, iný hustý porast, atď.).

Hodnotenia činnosti ZT pri vyhľadávaní:

- vyhľadanie osoby
- označenie osoby
- intenzita práce a ovládateľnosť psa
- súhra záchranárskeho tímu

4.3.2.1 Vyhľadanie nezvestnej osoby

Pes, resp. ZT musí systematicky prehľadať celý určený priestor. Psovod postupuje spoločne so psom po vopred určenej trase, ale musí zabezpečiť, aby pes prehľadával priestor samostatne. Túto trasu psovod

oznámi v hlásení rozhodcovi na začiatku práce. Pri prehľadávaní terénu psom môže psovod psovi vydávať zvukové a/alebo posunkové povely na prehľadávanie priestoru. Čim menej povelov psovod vydáva pre psa, tým je práca hodnotnejšia a ukazuje na kvalitnú prepracovanosť a samostatnosť psa pri vyhľadávaní. Pes sa musí pri prehľadávaní orientovať nosom a osobu nájsť. Pes by mal nález vystaviť niektorou z polôh (v ľahu, v sede, v stoji) a mal by začať štekať, prípadne oznámiť psovodovi nález „nálezkou alebo dovádzaním. Pri hodnotení vyhľadania osoby by sa mal zohľadniť aj výber taktiky prehľadávania a jej dodržanie, prípadne vysvetlenie zmeny počas prehľadávania, využitie prúdenia vzduchu, zohľadnenie dispozícií psa atď.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
vyhľadanie nezvestnej osoby	nenájdenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, , tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m pri SZM P, jeden krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m pri P1 v druhom kole, pri P2 a P3, viac ako jedno prehľadávanie priestoru	dva krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením (uspokojivo) pri SZM P, jeden krát odbehnutie psa od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením (chybne) pri P1 v prvom kole, vážne problémy pri identifikovaní miesta nálezu	jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m pri SZM, drobné problémy pri identifikovaní miesta nálezu

4.3.2.2 Označenie nezvestnej osoby

Pes musí nález označiť spôsobom, ktorý je povolený NSPZT SR a tento spôsob psovod oznámi rozhodcovi v hlásení pred začiatkom práce. Pes by mal nález označiť v priestore do 3 m od nálezu. Psovod oznámi nález rozhodcovi zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje nezvestnú osobu". Až po tomto označení nálezu psovodom rozhodca berie na vedomie, že tam je nezvestná osoba a dáva pokyn na vyprostenie resp. zdvihnutie.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
označenie nezvestnej osoby	nenájdenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, , tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m pri SZM P, jeden krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m pri P1 v druhom kole, pri P2 a P3, viac ako jedno prehľadávanie priestoru	neštekanie psa len vystavovanie - psovod označí nález (chybne), slabé, nevýrazné štekanie max. dvakrát (uspokojivo), strata orientácie psa pri doprovode psa k nálezu (označenie nálezkou, dovádzaním), dva krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením (uspokojivo) pri SZM P, jeden krát odbehnutie psa od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením (chybne) pri P1 v prvom kole	prerušovanie štekanie, nepriamy príchod k psovodovi a nepriamy doprovod k nálezu (označenie nálezkou, dovádzaním), jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením pri vyštekaní pri SZM, silné prekusovanie nálezky

4.3.2.3 Intenzita práce a ovládateľnosť psa

Pes pri prehľadávaní terénu by mal hľadať intenzívne, neúnavne, s veľkou chuťou a mal by byť výborne ovládateľný vo všetkých vzniknutých situáciách.

Názov cviku	**Nesplnenie cviku** - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	**Hrubá chyba** - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	**Drobná chyba** - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
intenzita práce a ovládateľnosť psa	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré vedie k nenájdeniu osoby, nereagovanie na tri povely psovoda pri privolaní	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré nakoniec vedie k nájdeniu osoby, slabá ovládateľnosť, používanie veľa povelov zo strany psovoda	občasné prestávky psa, slabšia kondícia, klesajúca intenzita hľadania, drobné problémy s ovládateľnosťou, čakanie psa na povel od psovoda, častejšie povzbudzovanie psa psovodom

4.3.2.4 Súhra záchranárskeho tímu

Pod cvikom je nutné vidieť vystupovanie ZT navonok, vytvorenie dojmu funkčnej dvojice, zohranosť pri poveloch psovoda a ich plnení psom resp. prepracovanosť ostatných cvikov práce.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
súhra záchranárskeho tímu	nesplnenie predchádzajúcich cvikov príčinou čo ho je neprecvičenosť práce, napadnutie osoby, člena záchrannej čaty, psovoda, rozhodcu	veľmi slabá zohratosť tímu, nedocvičenosť cvikov, ktorého následkom sú cviky na úrovni známky "chybne alebo uspokojivo"	drobné nedostatky v súhre – predošlé cviky na úrovni "dobre alebo veľmi dobre",

4.3.3 Vyhľadávanie v lavíne

Vyhľadávanie v lavíne je špeciálna práca zameraná na vyhľadanie, označenie a vyprostenie všetkých zasypaných osôb a vyhľadanie a označenie všetkých zasypaných predmetov v priestore lavíny (lavínového poľa na svahu, v časti lesného porastu, atď.).

Hodnotenie činnosti ZT pri vyhľadávaní:

- vyhľadanie snehom zasypanej osoby
- označenie snehom zasypanej osoby
- nájdenie a označenie predmetu
- intenzita práce a ovládateľnosť psa
- práca psovoda pri vyhľadávaní
- súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní

4.3.3.1 Vyhľadanie snehom zasypanej osoby

Pes, resp. ZT musí systematicky prehľadať celý určený priestor. Psovod postupuje spoločne so psom po vopred určenej trase, ale musí zabezpečiť, aby pes prehľadával priestor samostatne. Túto trasu psovod oznámi v hlásení rozhodcovi na začiatku práce. Pri prehľadávaní terénu psom môže psovod psovi vydávať zvukové a/alebo posunkové povely na prehľadávanie priestoru. Čim menej povelov psovod vydáva pre psa, tým je práca hodnotnejšia a ukazuje na kvalitnú prepracovanosť a samostatnosť psa pri vyhľadávaní. Pes sa musí pri prehľadávaní orientovať nosom a osobu a predmety nájsť.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
vyhľadanie snehom zasypanej osoby	nenájdenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, viac ako tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, viac ako jedno prehľadávanie priestoru	dva krát odbehnutie psa od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, vážne problémy pri identifikovaní miesta nálezu	jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, drobné problémy pri identifikovaní miesta nálezu

4.3.3.2 Označenie snehom zasypanej osoby

Pes musí nález označiť spôsobom, ktorý je povolený NSPZT SR a tento spôsob psovod oznámi rozhodcovi v hlásení pred začiatkom práce. Pes by mal nález označiť v priestore do 3 m od nálezu. Psovod oznámi nález rozhodcovi zdvihnutím ruky a spôsobom "Pes označuje zasypanú osobu". Až po tomto označení nálezu psovodom rozhodca berie na vedomie, že tam je zasypaná osoba a dáva pokyn na vyprostenie resp. zdvihnutie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
označenie snehom zasypanej osoby	nenájdenie osoby a neoznačenie osoby, napadnutie osoby - diskvalifikácia, označenie falošného nálezu, tri krát odbehnutie od nálezu na vzdialenosť väčšiu ako 3 m, viac ako jedno prehľadávanie priestoru	neštekanie a nehrabanie psa len vystavovanie - psovod označí nález (uspokojivo), slabé, nevýrazné štekanie max. dvakrát a slabé nevýrazné hrabanie (uspokojivo), dva krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením pri vyštekaní (uspokojivo), samostatné hrabanie, alebo samostatné štekanie (uspokojivo), strata orientácie pri vedení psovoda k miestu nálezu pri označovaní nálezkou a dovádzaním	prerušovanie štekanie či hrabanie, jeden krát odbehnutie na vzdialenosť väčšiu ako 3 m a potom zotrvanie pri náleze s výrazným označením pri vyštekaní, hrabanie s oneskoreným štekaním do 15 s (veľmi dobre), hrabanie s oneskoreným štekaním do 20 s (dobre), silné prekusovanie nálezky

4.3.3.3 Nájdenie a označenie predmetu

Pre hodnotenie je dôležitý spôsob, ktorý psovod oznámil rozhodcovi pred vyhľadaním. Povolené spôsoby označovania predmetov:

- v ľahu
- v stoji
- v sede
- štekaním
- aportovaním

Je nutné, aby pes, pokiaľ označuje predmety niektorou z polôh, vykonal tieto polohy presne tak, ako pri časti poslušnosti. Nájdené predmety psovod musí najprv označiť, na konci práce vykopať a odovzdať rozhodcovi. Čas na vykopanie predmetu sa nezapočítava do času na prácu.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
nájdenie a označenie predmetu	neoznačenie predmetu, krátkodobé označenie predmetu a opätovné vyrazenie na vyhľadávanie, povel psovoda na označenie predmetu, iné ovplyvnenie psa psovodom na označenie predmetu, nevykopanie predmetu, neodovzdanie predmetu rozhodcovi na konci práce	označenie predmetu iným spôsobom ako nahláseným, zmena polohy označenia počas označovania predmetu	nepresná poloha pri označení (napr. rozvalenie sa psa v ľahu, neoznačenie predmetu psovodom, nezdvihnutie ruky pri označení predmetu psom

4.3.3.4 Intenzita práce a ovládateľnosť psa

Pes by mal pri prehľadávaní terénu hľadať intenzívne, neúnavne, s veľkou chuťou a mal by byť výborne ovládateľný vo všetkých vzniknutých situáciách.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
intenzita práce a ovládateľnosť psa	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré vedie k nenájdeniu osoby, nereagovanie na tri povely psovoda pri privolaní	nechuť hľadať, postávanie, uľahnutie na mieste, neustále povzbudzovanie psa do práce, ktoré nakoniec vedie k nájdeniu osoby, slabá ovládateľnosť, používanie veľa povelov zo strany psovoda	občasné prestávky psa, slabšia kondícia, klesajúca intenzita hľadania, drobné problémy s ovládateľnosťou, čakanie psa na povel od psovoda, častejšie povzbudzovanie psa psovodom

4.3.3.5 Práca psovoda pri vyhľadávaní

Cvik „Práca psovoda pri vyhľadávaní“ zahrňuje povelovú techniku psovoda počas vyhľadávania, splnenie všetkých NSPZT SR a týmto druhom skúšky určených povinností psovoda (úplnosť hlásenia, označenie predmetu značkou, vyhrabanie predmetu, vyprostenie osoby, atď.). Ďalším dôležitým aspektom je taktika prehľadávania, využitie prúdenia vzduchu, smeru vetra, atď.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
práca psovoda pri vyhľadávaní	nesplnenie predchádzajúcich cvikov príčinou čo ho je neprecvičenosť práce, napadnutie osoby, člena záchrannej čaty, psovoda, rozhodcu, nevyprostenie osoby, nevyhrabanie predmetu	nesplnenie niekoľkých povinnosti psovoda, príliš veľa povelov psovoda, ktorú vedú k dezorientácii psa a nepomáhajú mu	drobné nedostatky v povinnostiach psovoda (napr. neoznačenie predmetu značkou, neúplnosť hlásenia, nevyužitie vetra a prúdenia vzduchu, ktoré vedie aj napriek tomu k nájdeniu osoby a predmetu

4.3.3.6 Súhra záchranárskeho tímu a kľud psa pri vyprosťovaní

Pod cvikom je nutné vidieť vystupovanie ZT navonok, vytvorenie dojmu funkčnej dvojice, zohranosť pri poveloch psovoda a ich plnení psom resp. prepracovanosť ostatných cvikov práce. Finálnou veľmi dôležitou činnosťou je vyprosťovanie osoby, ktoré psovod vykonáva spravidla až pri poslednej osobe a pes pri tejto činnosti musí byť pokojný, nesmie zavadzať, skákať na osobu atď.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
Súhra ZT a kľud psa pri vyprosťovaní	nesplnenie predchádzajúcich cvikov príčinou čo ho je neprecvičenosť práce, napadnutie osoby, člena záchrannej čaty, psovoda, rozhodcu	veľmi slabá zohratosť tímu, nedocvičenosť cvikov, ktorého následkom sú cviky na úrovni známky "chybne alebo uspokojivo"	drobné nedostatky v súhre – predošlé cviky na úrovni "dobre alebo veľmi dobre", pobiehanie psa a občasné obťažovanie psovoda alebo pomocníka pri vyprosťovaní

4.3.4 Špeciálne práce vo vode

Pri špeciálnej práci vo vode je podmienkou, aby pes a psovod boli plavci. Povinnosťou psovoda je byť vybavený záchrannou vestou a zabezpečiť psovi záchranársky postroj. Úlohou ZT pri špeciálnej práci vo vode je preveriť schopnosť psa plávať, prinášať predmety z vody na breh, či čln, prinášať lano osobám v ťažkostiach na plavidlách (surf, čln), prinášať záchranné koleso osobám v ťažkostiach vo vode, vyťahovať aktívne a pasívne topiace sa osoby.

Cviky špeciálnej práce vo vode:

- privolanie z člnu na breh
- aport z vody na breh (predmet odhodený psovodom)
- vysielanie pre cudzí predmet plávajúci po hladine
- prinesenie záchranného kolesa topiacemu
- pritiahnutie topiaceho
- vysielanie pre stratený predmet z člnu
- prinesenie lana surfárovi, alebo k člnu
- privlečenie surfára alebo čln v ťažkostiach
- záchrana aktívne topiacej sa osoby
- záchrana pasívne ležiacej osoby na hladine

4.3.4.1 Privolanie z člnu na breh

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa plávať, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
privolanie z člnu na breh	strach z vody, nesplnenie cviku, svojvoľné dlhodobé plávanie psa vo vode – nepriamy príchod ku psovodovi na breh (krúženie vo vode, spätné plávanie k člnu, atď.), fyzická pomoc psovoda psovi (psovod skočí pre psa do vody)	príliš veľké povzbudzovanie psa psovodom k plávaniu, dlhé váhanie pri vchádzaní do vody, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie, fyzická pomoc psovoda psovi pri vyjdení na breh	drobné zaváhanie pri vchádzaní do vody, nepriamy príchod ku psovodovi (mierne vybočenie zo spojnice čln – psovod na brehu, nepresné predsadnutie, nepresné usadnutie do základného postoja, viac povelov od psovoda

4.3.4.2 Aport z vody na breh (predmet odhodený psovodom)

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa aportovať predmety odhodené psovodom do vody, plávanie psa s predmetom, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
aport z vody na breh	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody	vyrážanie, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie aportu bez povelu, pustenie aportu na zem pred psovodom (uspokojivo) nepriamy návrat (plávanie s predmetom hore – dole), viac ako jeden povel, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa na povel, nepresnosti pri predsadnutí, nepriamy návrat najkratšou cestou

4.3.4.3 Vysielanie pre cudzí predmet plávajúci na hladine

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa aportovať cudzie predmety voľne plávajúce na hladine vody, plávanie psa s predmetom, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
vysielanie pre cudzí predmet plávajúci na hladine	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody	neochota vojsť do vody, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie aportu bez povelu, pustenie aportu na zem pred psovodom (uspokojivo) nepriamy návrat (plávanie s predmetom hore – dole), viac ako jeden povel, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa na povel, nepresnosti pri predsadnutí, nepriamy návrat najkratšou cestou

4.3.4.4 Prinesenie záchranného kolesa topiacemu

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa priniesť záchranné koleso osobe v ťažkostiach, ochotu odovzdať lano kolesa cudzej osobe, plávanie psa s lanom v tlame, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
prinesenie záchranného kolesa topiacemu	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody	neochota vojsť do vody, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie lana počas trasy k topiacemu a opätovné uchopenie, (uspokojivo) nepriamy smer plávania k topiacemu (vracanie sa späť, opätovné nabratie smeru k topiacemu), viac ako jeden povel na vyslanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa lano topiacemu samostatne, neuchopenie lana na prvý povel psovoda, nepriamy smer najkratšou cestou k topiacemu

4.3.4.5 Pritiahnutie topiaceho

Účelom tohto cviku je nadviazať na cvik prinesenie záchranného kolesa topiacemu a pritiahnuť za pomoci psa topiaceho na breh čo najkratšou trasou a čo najrýchlejšie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
pritiahnutie topiaceho	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody, napadnutie osoby, skákanie na osobu a jej topenie psom	hranie, silné prehrýzanie, púšťanie lana počas trasy k brehu a opätovné uchopenie, (uspokojivo) nepriamy smer plávania k brehu (vracanie sa späť, opätovné nabratie smeru k brehu), viac ako jeden povel na privolanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepriamy smer plávania k brehu (najkratšia trasa), málo intenzívne plávanie (malá snaha psa dostať topiaceho na breh) – s konečným splnením cviku, malá aktivita psovoda pri vyťahovaní osoby z vody

4.3.4.6 Vysielanie pre stratený predmet z člnu

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa aportovať cudzie predmety voľne plávajúce na hladine vody, plávanie psa s predmetom, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
Vysielanie pre stratený predmet z člnu	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri skoku z člna do vody	neochota a váhavosť vojsť do vody, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie aportu bez povelu, pustenie aportu na dosah psovoda (uspokojivo) nepriamy návrat (plávanie s predmetom hore – dole), viac ako jeden povel, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa na povel, neochota psa pri nakladaní späť do člna po ukončení cviku, nepriamy návrat najkratšou cestou

4.3.4.7 Prinesenie lana surfárovi, alebo k člnu

Účelom tohto cviku je preveriť schopnosť psa priniesť lano osobe v ťažkostiach na surfe alebo v člne, ochotu odovzdať lano kolesa cudzej osobe, plávanie psa s lanom v tlame, jeho odhodlanosť plávať vo vode, jeho rýchlosť a štýl plávania.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
prinesenie lana surfárovi, alebo k člnu	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody	neochota vojsť do vody, hranie, silné prehrýzanie, púšťanie lana počas trasy k surfu (člnu) a opätovné uchopenie, (uspokojivo) nepriamy smer plávania k surfu (člnu) (vracanie sa späť, opätovné nabratie smeru k topiacemu), viac ako jeden povel na vyslanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepúšťa lano osobe na surfe (v člne) samostatne, neuchopenie lana na prvý povel psovoda, nepriamy smer najkratšou cestou k surfu (člnu)

4.3.4.8 Privlečenie surfára alebo čln v ťažkostiach

Účelom tohto cviku je nadviazať na cvik prinesenie lana osobe na surfe alebo člne, pritiahnuť surf alebo čln za pomoci psa k brehu čo najkratšou trasou a čo najrýchlejšie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
privlečenie surfára, alebo čln v ťažkostiach	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody, napadnutie osoby na surfe, alebo v člne, prevrátenie surfu, alebo člnu psom	hranie, silné prehrýzanie, púšťanie lana počas trasy k brehu a opätovné uchopenie, (uspokojivo), nepriamy smer plávania k brehu (vracanie sa späť, opätovné nabratie smeru k brehu), viac ako jeden povel na privolanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	slabšie prehrýzanie, nepriamy smer plávania k brehu (najkratšia trasa), málo intenzívne plávanie (malá snaha psa dostať surf alebo čln na breh) – s konečným splnením cviku, malá aktivita psovoda pri vyťahovaní surfu (člnu) z vody

4.3.4.9 Záchrana aktívne topiacej sa osoby

Účelom tohto cviku je pritiahnuť aktívne topiacu sa osobu za pomoci psa k brehu čo najkratšou trasou a čo najrýchlejšie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
záchrana aktívne topiacej sa osoby	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody, napadnutie osoby, skákanie na osobu a jej topenie psom	nepriamy príchod k osobe (vracanie sa k brehu, opätovné nabratie smeru k osobe), viac ako jeden povel na privolanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie	nepriamy smer plávania k brehu (najkratšia trasa), málo intenzívne plávanie (malá snaha psa dostať topiaceho na breh) – s konečným splnením cviku, malá aktivita psovoda pri vyťahovaní osoby z vody

4.3.4.10 Záchrana pasívne ležiacej osoby na hladine

Účelom tohto cviku je pritiahnuť pasívne ležiacu osobu na hladine za pomoci psa k brehu čo najkratšou trasou a čo najrýchlejšie.

Názov cviku	Nesplnenie cviku - **nedostatočne** (strata 65 -100 % bodov)	Hrubá chyba - **chybne** (strata 31 - 64 % bodov) - **uspokojivo** (strata 21 - 30 % bodov)	Drobná chyba - **dobre** (strata 11 - 20 % bodov) - **veľmi dobre** (strata 5 -10 % bodov)
záchrana pasívne ležiacej osoby na hladine	nevykonanie cviku aspoň na tretí povel, fyzická pomoc psovoda psovi pri vchádzaní do vody, napadnutie osoby, skákanie na osobu a jej topenie psom	nepriamy príchod k osobe (vracanie sa k brehu, opätovné nabratie smeru k osobe), viac ako jeden povel na privolanie, zlý štýl plávania (špliechanie prednými nohami), ktorý má za následok pomalé plávanie, púšťanie osoby psom počas trasy a opätovné uchopenie, prehrýzanie ruky osoby psom	nepriamy smer plávania k brehu (najkratšia trasa), málo intenzívne plávanie (malá snaha psa dostať topiaceho na breh) – s konečným splnením cviku, malá aktivita psovoda pri vyťahovaní osoby z vody

4.4 Prepočet bodov na známky

Známka	max. počet bodov 2	max počet bodov 3	max počet bodov 5	max počet bodov 7	max počet bodov 8	max počet bodov 10	max počet bodov 15	max počet bodov 20	percentá
V	2	3	5	7	8	10	15 - 14,5	20 - 19,5	100 - 95
VD	2	3	4,5	6,5	7,5	9,5 - 9,0	14 - 13,5	19 - 18	95 - 90
D	2	2,5	4	6	7,0 - 6,5	8,5 - 8,0	13 - 12	17,5 - 16	89 - 80
U	1,5	2,5 - 2,0	3,5	5,5 - 5,0	6	7,5 - 7,0	11,5-10,5	15,5 - 14	79 - 70
CH	1	1,5	3,0 - 2,0	4,5 - 2,5	5,5 - 3,0	6,5 - 4,0	10 - 5,5	13,5 - 7,5	69 - 36
N	0,5 - 0	1,0 - 0	1,5 - 0	2,0 - 0	2,5 - 0	3,5 -0	5 - 0	7 - 0	35 - 0
Známka	**max počet bodov 25**	**max počet bodov 30**	**max počet bodov 35**	**max počet bodov 40**	**max počet bodov 50**	**max počet bodov 60**	**max počet bodov 70**	**max počet bodov 80**	**percentá**
V	25 - 24	30 - 29	35 - 34	40 - 38,5	50 - 48	60 - 58	70 - 67,5	80 - 77	100 - 95
VD	23,5-22,5	28,5 - 27	33,5-31,5	38 - 36	47,5 - 45	57,5 - 54	67 - 63	76,5 -72	95 - 90
D	22 - 20	26,5 - 24	31 - 28	35,5 - 32	44,5 - 40	53,5 - 48	62,5 - 56	71,5 - 64	89 - 80
U	19,5-17,5	23,5 - 21	27,5-24,5	31,5 - 28	39,5 - 35	47,5 - 42	55,5 - 49	63,5 - 56	79 - 70
CH	17 - 9	20,5 - 11	24 - 13	27,5-14,5	34,5 - 18	41,5-21,5	48,5 - 25	55,5-21,5	69 - 36
N	8,5 - 0	10,5 - 0	12,5 - 0	14 - 0	17,5 - 0	21 - 0	24,5 - 0	21 - 0	35 - 0
Známka	**max počet bodov 90**	**max počet bodov 100**	**max počet bodov 120**	**max počet bodov 200**	**max počet bodov 300**	**max počet bodov 500**	**percentá**		
V	90 - 86,5	100-96	120-114,5	200 - 191	300-286	500 - 480	100 - 95		
VD	86 - 81	95,5 - 90	114-108	190-180	285-270	479,5 - 450	95 - 90		
D	80,5 - 72	89,5 - 80	107,5-96	179-160	269-240	449,5 - 400	89 - 80		
U	71,5 - 63	79,5 - 70	95,5-84	159-140	239-210	399,5 - 350	79 - 70		
CH	62,5 - 32	69,5 - 36	83,5-42,5	139-70	209-110	349,5 - 180	69 - 36		
N	31,5 - 0	35,5 - 0	42 - 0	69-0	109-0	179,5 - 0	35 - 0		

5 Záverečné ustanovenia

1. Národný skúšobný poriadok záchranárskych tímov SR bol schválený Riadiacim výborom ZKZ SR pri SKJ dňa 12.10.2002.
2. Národný skúšobný poriadok záchranárskych tímov SR je platný dňom schválenia a nadobúda účinnosť 1.1.2003.
3. Národný skúšobný poriadok záchranárskych tímov SR je záväzný pre všetkých členov členských organizácií ZKZ SR.
4. Skúšky úspešne absolvované podľa Národného skúšobného poriadku záchranárskych tímov SR sú povinné uznať všetky sekcie a členské organizácie Slovenskej kynologickej jednoty, ako skúšky z výkonu záchranárskych psov.
5. Posudzovať skúšky majú právo len riadne vyškolení rozhodcovia.
6. Právo vykonávať výklad a zmeny Národného skúšobného poriadku záchranárskych tímov SR a školiť rozhodcov o posudzovaní podľa Národného skúšobného poriadku záchranárskych tímov SR má výhradne Riadiaci výbor ZKZ SR a ním písomne poverené osoby.

V Bratislave 12.10.2002

Ján Pöthe
Vedúci Riadiaceho výboru ZKZ SR

Obrazová časť – Skúška SZM

Pozor: Schéma závisí od podmienok miesta. Obraty vpravo a vľavo sa môžu zameniť, psovod však vždy musí vykonať dva krát čelom vzad, dva obraty vpravo a dva obraty vľavo.

Privolanie psa zo zaujatia
10 krokov

Kladina nízka s nábehovými doskami

Pohyblivá doska na sudoch
0,3m
4m
0,4m

Skok vysoký 0,5m

Skok ďaleký 1m
min.1m
1m
0,3m

Plazenie cez rúru

Prechod skupinou osôb

Známka	max. počet bodov 2	max počet bodov 3	max počet bodov 5	max počet bodov 7	max počet bodov 8	max počet bodov 10	max počet bodov 15	max počet bodov 20	percentá
V	2	3	5	7	8	10	15 - 14,5	20 - 19,5	100 - 95
VD	2	3	4,5	6,5	7,5	9,5 - 9,0	14 - 13,5	19 - 18	95 - 90
D	2	2,5	4	6	7,0 - 6,5	8,5 - 8,0	13 - 12	17,5 - 16	89 - 80
U	1,5	2,5 - 2,0	3,5	5,5 - 5,0	6	7,5 - 7,0	11,5-10,5	15,5 - 14	79 - 70
CH	1	1,5	3,0 - 2,0	4,5 - 2,5	5,5 - 3,0	6,5 - 4,0	10 - 5,5	13,5 - 7,5	69 - 36
N	0,5 - 0	1,0 - 0	1,5 - 0	2,0 - 0	2,5 - 0	3,5 -0	5 - 0	7 - 0	35 - 0

Známka	max počet bodov 25	max počet bodov 30	max počet bodov 35	max počet bodov 40	max počet bodov 50	max počet bodov 60	max počet bodov 70	max počet bodov 80	percentá
V	25 - 24	30 - 29	35 - 34	40 - 38,5	50 - 48	60 - 58	70 - 67,5	80 - 77	100 - 95
VD	23,5-22,5	28,5 - 27	33,5-31,5	38 - 36	47,5 - 45	57,5 - 54	67 - 63	76,5 -72	95 - 90
D	22 - 20	26,5 - 24	31 - 28	35,5 - 32	44,5 - 40	53,5 - 48	62,5 - 56	71,5 - 64	89 - 80
U	19,5-17,5	23,5 - 21	27,5-24,5	31,5 - 28	39,5 - 35	47,5 - 42	55,5 - 49	63,5 - 56	79 - 70
CH	17 - 9	20,5 - 11	24 - 13	27,5-14,5	34,5 - 18	41,5-21,5	48,5 - 25	55,5-21,5	69 - 36
N	8,5 - 0	10,5 - 0	12,5 - 0	14 - 0	17,5 - 0	21 - 0	24,5 - 0	21 - 0	35 - 0

Známka	max počet bodov 90	max počet bodov 100	max počet bodov 120	max počet bodov 200	max počet bodov 300	max počet bodov 500	percentá
V	90 - 86,5	100-96	120-114,5	200 - 191	300-286	500 - 480	100 - 95
VD	86 - 81	95,5 - 90	114-108	190-180	285-270	479,5 - 450	95 - 90
D	80,5 - 72	89,5 - 80	107,5-96	179-160	269-240	449,5 - 400	89 - 80
U	71,5 - 63	79,5 - 70	95,5-84	159-140	239-210	399,5 - 350	79 - 70
CH	62,5 - 32	69,5 - 36	83,5-42,5	139-70	209-110	349,5 - 180	69 - 36
N	31,5 - 0	35,5 - 0	42 - 0	69-0	109-0	179,5 - 0	35 - 0

Názov: Národný skúšobný poriadok záchranárskych tímov SR

Autorský kolektív: Ing. Milan Schvarzbacher
Ján Pöthe
Ing. Maroš Turek

Recenzovali: Mgr. Miriam Babková
Mgr. Iveta Potančoková

Obrazová príloha: Ing. Miroslava Smrčová, PhD.

Združenie kynológov záchranárov SR

Čmelíková 17

821 03 Bratislava 2